

ALPHABETUM

TANGUTANUM

SIVE

TIBETANUM.

ROMAE MDCCLXXIII.

TYPIS SAC. CONGREG. DE PROPAG. FIDE

PRÆSIDVM FACULTATE.

CLEMENTI . XIII . P . O . M

SANCTAE . ET . VNIVERSALIS . ECCLESIAE . ANTISTITI

PROPAGATORI . RELIGIONIS

DOCTORI . VSTITIAE

ATQVE . ORBIS . MAGISTRO

CVIVS . SAPIENTIAE . ET . VIRTVTIS . FAMA

ORIENTALES . POPVLI . AB . ERRORVM . LABE

AD . ROMANAM . FIDEM

CONVERTVNTVR

ALPHABETVM . TIBETANVM

QVO

IN . INDICIS . REGIONIBVS

SACRVM . CHRISTI . NOMEN

SERAPHICAE . PROLIS . MINISTERIO

CELEBRATVR

QVODQVE . NVNC . TYPIS . SACR . CONGR . DE . PROPAG . FIDE

IN . COMPENDIVM . REDACTVM

RVERSVS . EDITVR

STEPHANVS . BORGIA

A . SECRETIS . SS . CONGREGATIONIS

OB . ILLVSTRIA . MERITA . AC . MVLTA . IN . SE . BENEFACTA

SANCTISSIMO . ET . INDVLGENTISSIMO . PRINCIPI

ANIMO . LIBENS

DEDICAT

LECTORI
ERUDITO

IOHANNES CHRISTOPHORUS AMADUTIUS

Praefes Typographiae Sacrae Congregationis
de Propaganda Fide.

Quibus una serie, unoque volumine,
plura variarum exoticarum Lingua-
rum Alphabeta comprehendere placet,
eorum, tum etiam Apostolicorum,
Praeconum gratia, quibus in itinere
veluti enchiridion sit, Tibetanum Alphabetum
nunc in compendium redigi, preloque cudendum
curavimus. Hoc onus in se suscepit Vir religio-
sissimus, & de Apostolicis Missionibus longe be-
nemeritus, tum Tartarorum idiomatum peritis
maxime praestans Cassianus Beligattius Maceraten-
sis, Franciscanae Capuccinorum Familiae Alumnus,
quo dirigente, & suppetias ferente, prodiit quin-
etiam egregium sane opus, & immortale, quod Al-
phabetum Tibetanum inscriptum est, & cui prae-
missa est disquisitio, qua de vario littera-
rum, ac regionis nomine, gentis origine,
moribus, superstitione, ac Manicheismo
fuse disseritur; tum Beaufobrii calumniae
in Sanctum Augustinum, aliosque Ecclesiae
Patres refutantur. Anno scilicet MDCCCXLII.
typis nostris Sacrae Congregationis de Propaganda
Fide Opus hoc publici iuris factum est, atque

Auctorem habet Virum Cl., & omnigena eruditione praeclarissimum, quem frustra pro meritis commendare nunc enitar, Augustinum Antonium Georgium Eremitarum Augustinensium Procuratorem Generalem, & pluribus aliis in Orbe numeribus, iisque gravissimis commendatissimum, qui praeter primores grammaticas res naviter expensas, & cum ceteris Orientalibus linguis summo studio, & incredibili peritia collatas, impia Tibetanorum dogmata ad Ecclesiae, & Patrum oracula exigere, tum eorum propagines veluti digito monstrare, ac tandem miro doctrinae apparatus Manicheorum errores, quos in Tibetum irrepisse, ipsum citra omnem dubitationem demonstrasse, cordatiores uno ore fatentur, iisque fauentes Beaufobrii Calviniani hominis, & in Sanctos Ecclesiae Patres intolleranda confidentia iniuriosissimi opiniones, siue potius opinionum portenta refutare, ac convellere satagit.

II. Longus essem, si litteratorum hominum plausus, & commendationes heic recensere mihi nunc mens esset; quemadmodum nec quidquam mihi nunc laborandum puto de iis, quae siue carpendi libidine, siue invidia potius in Ephemeridibus Litterariis Parisiensibus (a) inserenda curavit Censor quidam horum Studiorum omnino igna-

(a) Gazette Littéraire de l'Europe a Paris 1764. Tom. II. pag. 262.

ignarus; cum praesertim iisdem ipse iam satisfacerim litteris datis Litterati Romani nomine ad Cl. Virum Iohannem Lamium; quas in Florentinis Ephemeridibus (a) ab ipso concinnatis relatas voluit: tum nonnulla etiam diluere tentaverit Marcus Ubaldu Biccus, qui me in hac Typographiae cura praecessit, in adnotatione, quam huiusce Operis fronti subdidit in Indice, qui anno MDCCCLXV. ab ipso editus est Librorum omnium, qui ex Typographia nostra prodierunt. Ceterum accepimus non ita pridem Berolini vulgatum Opus tribus voluminibus comprehensum, Auctoris nomine compendiarie subnotato, quo philosophice Americanorum mores expenduntur (b), & quo nonnulla Georgio nostro nec vere, nec solide obiciuntur, quod nempe Beaufobrium nimis acriter castigaverit, plerorumque Tibetanorum Regum chronotaxim improbabilem dederit, & Horatio Oliverio Pinnabillensi Capuccino, & Missionum Apostolicarum in Tibeto Ministro, ceterisque eiusdem Sociis nimis credulus fuerit, quos tamquam im-

a 4 posto

(a) Nouvelle Letterarie di Firenze dell' anno 1765. num. 6., e segg.

(b) Recherches Philosophiques sur les Américains, ou Mémoires intéressants pour servir à l'Histoire de l'Espèce humaine. Par Mr. de P. A Berlin chez George Jacques Decker Imp. du Roi 1770. in 8. Tom. II. Litt. II.

postores nulla ratione, nullis argumentis, nullisque testimoniis, sed sola confidentia, ac malitia suffragante profcindit, qui Italici fucum facere, iisque supponere Magnorum Lhamarum Diplomata, & suas cum ipsis consuetudines potuerint. His sane non integra, nec omnino percepta notione perceptis nihil nunc reponere praestat; quamvis non dubitemus, Georgium nostrum, postquam cuncta probe noverit, numquam commissurum, ut intacta, quae ad suam ipsius fidem, & Congregationis honorem pertinent, relinquuntur; qui nimirum solide sit ostensurus, non mitius agendum cum homine, qui Sanctos Ecclesiae Patres, & Magnum Augustinum praesertim conviciis profcindere non dubitet; veteriorum Tibetanorum Regum obscuram seriem, quam habuit, se dumtaxat praebuisse, tum nihil ex ea imperfecta licet, nihilque ex pleniore, quam de Censor, si potest, quod suo systemati adversetur, erui posse; ac tandem Berolinensem hominem iniuriam nimis esse Missionariorum Apostolicorum integritati, ac fidei, quibus Diplomata supponere, ac nugae, & mendacia comminiscere religio non sit, tum Congregationis ipsius Praefectorum, ac Procerum vigilantiae, & sapientiae, Romanorumque Scriptorum sagacitati, & ingenio detrabere, quibus fucum fieri, vel quibus falsa, incredibilia, atque dolo malo conficta propinari in tanta rerum luce, & critices culmine tam facile possint. Cessit iam Septentrioni rursus, quae

in

in Italiam, sedem non suam, Gothorum barbaries, ac stupiditas inauspicato irrepserat, nec nos tam bardos extraneus homo existimet, quibus struere insidias, ac fallacias ingerere tam facile negotio quisquam possit. Novimus haec etiam Anglos Censores alios obiecisse (a), quos a Cassiano nostro Maceratensi heic indicatos, & revinctos deprehendes (b); sed & Anglos, & Berolinenses omnes Romam invitamus, quibus suis contrectanda manibus, & oculis lustranda tradere spondemus Diplomata ipsa autographa, sericis flavis velis, ut mos est supremae Aulæ Tibetanorum, descripta, ac Magni Lhamae sigillo munita, quae ex dono Cl. Praefulis Stephani Borgiae a Secretis Sacrae Congreg. in Bibliotheca Collegii Urbani cunctis conspicienda servantur, quibusque nemo nisi per summam iniuriam, aut irrationabilem pervicaciam repugnet. Sed mittamus sycophantas.

III. Regni Tanguti, ut incolis audit, sive Tibeti, ut ab advenis vocatur, cui Missionibus Apostolicis excolendo Alphabetum, quod edimus, inseruit, chorographiam tradere nunc omittemus, cum Cl. Georgius noster hanc spartam ita abunde exornaverit, ut ad ipsum Lectores, quibus

(a) Istoria generale de' Viaggi &c. To. xxvii. §. III pag. 290., & seq. in notis.

(b) Cap. III. pag. 24., & seq.

bus haec noscere placeat, amandare satius sit. Ceterum compendiose dumtaxat monere praestabit, totum Regnum claudi ab Ortu Siorum Imperio, & Tarcenton; ab Austro Regnis Bengala, Lotenkè, Altibary, Mon, Brukpà, Lhobà, Lhokhaprà, Sciapadò, Bhà, de quo ultimo lis est cum Bahensibus; clauditur ab Occasu Casimiriis, parte Regni Mogol, Nekpal, Morongà; a Septentrione magna Tartaria, Usbek, Caschar, Ionkar ad Iarchend usque, & Cokonor. His igitur terminis sane amplissimis continetur Tibetanorum ditio, & Buddistica ipsa Religio, quae tamen litteris, & linguae Tibetanae coniungitur, licet citra litteras, & linguam hanc etiam latissime extra Tibetum porrigatur.

iv. De nefanda quinetiam huiusce Gentis superstitione si dicerem, actum agerem, cum nimirum & has partes Georgius noster summam cum laude impleverit. Illud dumtaxat innuemus, princeps Tibetanorum Numen, cui supremum cultum deferunt, esse Buddam, sive Xacanz, quem si senioreni spectes, ad Osridis exemplum effectum videas, si vero iuniorem consideres, totum fere ad Christi Iesu vitam conformatum, sed tamen tum ex Gentilium Indorum fabulis, tum ex Manicheorum deliramentis, & sordibus foedatum magno cum horrore deprehendas. Cetera, quae huic Numini tribuuntur, quaeque ab eo manare comminiscuntur, sciens praetereo, & ad Georgium nostrum digitum intendisse sat habeo.

v. De

v. De Tibetanis litteris aliqua nunc praefanda a me essent; unde nimirum profectae, quid commune habeant cum ceteris, & quis earum usus, & cultus quinetiam apud Tibetanos obtineat. Quare nonnulla ex Georgii nostri Opere delibabimus, quae illud consulere non vacantibus praesto sint. Theophilus Sigefridus Bayerius in ea est opinione, ut eas ab Indis una eum numerorum figuris derivatas censeat, quod tamen in dubium revocat Georgius, qui potius easdem a Syris petendas existimat. Is nempe naviter, ac sedulo cum iis, quas Syri Estranghelas appellant, ipsas conferens affinitatem quamdam inter utrasque deprehendit; quemadmodum nonnullas etiam ad Syro-Nestorianas, aut Aethiopicas, tum & ad Samaritanas, & Aegyptiacas accedere animadvertit. His adde, Tibetanas voces, eodem Georgio observante, saepius cognatas esse Hebraicis, Aegyptiis, Aethiopicis, Chaldaicis, Syris, Indicis, & Sinensibus; quod nimirum hominis, qui tria Ennii corda terque, quaterque superaverit, peritiam, & studium sane mirificum prodece, nemo non videt. Duplex vero est Tibetanis scripturae genus, Magicum unum, quo non uni tantum Magiae studiosi, sed & ipsi litterati viri in quibusdam tum peregrinis vocibus, tum nonnullarum etiam precatioinum formulis conscribendis utuntur; commune alterum, quod duplici scripturae forma, maiori nimirum, & minori exprimitur. Prioris formae characteres, Ihamis iudicibus, uni fere

fere necessarii putantur, qui proinde འཕྲིན་ལྷན་པ་

Ūcèn, capitales nempe, & maximi vocantur, quod scilicet ad liberales disciplinas, & ad Religionis dogmata percipienda viam sternant. Alterius vero formae characteres parum, aut nihil necessariè

existimantur, atque idcirco འཕྲིན་ལྷན་པ་ Umin,

idesi non capitales nuncupantur, quandoquidem sine iis aditus ad profanam, sacramque eruditionem pateat. Harum litterarum usus in epistolis familiaribus, syngraphis, aliisque privatis adversariis exarandis potissimum conspiciendus venit. Nos vero de characteribus Ūcèn, maioribus nempe potissimum laboramus, quibus nimirum id unum curae sit, quod praesertim gravissimo Religionis negotio promovendo conducit. Minorum tamen formas neque Georgius in fusiori suo Opere, nec Cassianus Maceratenensis in hoc Compendio, ad quae Litteram nostrum amandamus, ne crambem recoctam reponamus, intactas reliquerunt. Illud tamen non omitam, tamquam quid sacrum apud Tibetanos eorum Alphabetum censei, cum nimirum ipsi vanissima opinione teneant, eidem a novo Budda tum nomen ipsum, tum etiam quamdam divinitatis particulam accessisse.

vi. Antequam finem facio, illud etiam moneto, superiori dumtaxat saeculo Tibetana ele-

ment-

menta minora Europæis Regionibus innotuisse, ex Syngrapho Regis Buttanensium, quod Thomas Hydeus in Appendice ad Hist. Relig. veterum Persarum exhibuit. Theophilus Sigefridus Bayerius tamen primus fuit, qui hasce scripturas interpretandas aggrediretur. Tum maiora etiam elementa apparere coeperunt in Historia Genghizcani, quam anno 1700. edidit Petrus Croixius, tum luculentiora in Mercurio Gallico anni 1700. prodierunt. Dein anno 1700. inter rudera in Tartaria ad Mare Caspium Codices nonnulli in auraseducti sunt, hisce Tibetanis characteribus inscripti, qui postea iussu Petri Russorum Regis ex autographo ipso elegantissime aureis, argenteisque litteris excepti, & ubique gentium vagantes, rei novitate, cunctos omnium nationum Litteratos valde commoverunt. Hinc eorum characterum estypum aenea Tabula expressum anno sequenti dederunt Acta Eruditorum Lipsiae, atque heic ipsi Tibetani aperte omnino dicti sunt. Hanc vero Tibetanæ scripturae Tabulam interpretati dein sunt Fourmontii Fratres Viri doctissimi, quemadmodum in Museo Sinico Bayerii Tom. I. cernere est. Ast accuratiorum interpretationem huius Tabulae, quin & alterius, Magica continentium dedit Cl. Georgius noster Appendice III. post Alphabeti Tibetani Partem alteram. Tum laudato anno 1700. edita sunt in citatis Actis Elementa Linguae Tangutanæ ex Museo Maturini Veyssierii La-

La-Crozeii, ut nihil nunc dicam de iis, quae Nicolaus Vitsenius in editione prima Orientalis, & Septentrionalis Tartariae protulerat, quae La-Crozianeis exemplaribus longe deteriora quisque deprehendat. Qui vero integriora, ac castigatiora elementa haec proposuit, fuit laudatus Bayerius, qui a Samuelé Coeleferio monitus eadem exactiora dein proposuit, tum anno ciorccxxxi. de hoc argumento nonnulla etiam adtexuit novis observationibus, quas in Orthographiam Mungalicam conscripsit. Maiores tandem praesidia, & incrementa Tibetanae litterae a Bayerio ipso senserunt, cum Alphabetum Brahmanicum, Mungalicum, & Tangutanum Messerschmidio Gedanensi inter Sinas excusum rursus edidit in Tom. III., & IV. Actorum Academiae Petropolitanae.

VII. Neque tamen factum est ex omnibus praeclaris huiusmodi magnorum Virorum conatibus, ut pro Tibetani idiomatis illustratione quidquam amplius desideraretur. Advecta enim Romam Missionariorum Apostolicorum ex Franciscana Capuccinorum Familia harum litterarum exempla probatissima perspicue satis docuerunt, quanta adhuc incomperta, & inconcinna accuratiori Scriptore indigerent. Hinc ex harum litterarum formis, quas communicavit Horatius Oliverius Pinnabillensis, quem supra laudavimus, quique annum agens LXV. in Patanae Civitate anno Christi ciorccxlvii. diem supremum obiit

(ut ex duplici emortuali elogio marmore insculpto, altero ab eius Sociis Latine, altero Brammhanice a Balgobinda quodam vernaculae, linguae Praeceptore, quod Georgius noster (a) publici juris fecit) Ludovicus Belluga amplissimus S. R. E. Cardinalis, cui immortales gratias & Congregatio Propagandae Fidei, & Litteraria Respublica debent, typos sculpi, & consulari mandavit anno ciorccxxviii. per Antonium Fantaurium; quos adhuc intactos videns Vir clarissimus, & numquam a me satis tum laudandus, tum lamentandus Constantinus Ruggerius huius Typographiae Praeses benemerentissimus, auspice Congregationis, & Typographiae Praefecto, ac S. R. E. Card. Iosepho Spinellio, illustrandos pro dignitate curavit per Virum doctissimum Augustinum Antonium Georgium, qui usus praesenti opera, & voce Viri huius idiomatis, aliorumque Indicorum scientissimi Cassiani Beligatarii, quem pluries laudavimus, spartam hanc quam diligentissime ornavit edito praeclaro Opere, quod sapientius innuimus, cuique par sane raro sit conspectura Litteratorum Respublica. Faxit interim Deus Optimus Maximus, ut splendidi huiusmodi apparatus Eius honori, & verae Religionis incremento feliciter cedant, quod unum est

(a) Alphabet. Tibetan. Part. I. Cap. CXLIV.
pag. 435.

est & amplissima Congregationis de Propagan-
da Fide ; & Sapientissimi Pontificis Maximi
CLEMENTIS XIV. totius Christiani Orbis Supremi
Antistitis votum , ac Studium . Haec tu quoque
boni consulas , erudite Lector , ac vale .

ALPHA-

ALPHABETUM^I TIBETANUM.

CAP. I.

*De Scriptura , & ordine scribendi
apud Tibetanos .*

Uplex est Tibetanis
scripturae genus, u-
num commune, &
vulgare, cuius litteras 𑄆𑄇𑄈
Umin , idest non capitales,
seu minores vocant . Earum
forma tum a viris, tum a mu-
lieribus in epistolis familiari-
bus , in syngraphis , aliisque
privatarum rerum commenta-
riis scribendis usurpatur . Aliud

A scri-

2.
scripturae genus, cuius litte-
ras ཨྲ་ཐོག་ *Ucèn*, nempe ca-
pitales, vel maiores appellant,
quod ad liberales disciplinas
addiscendas Lhamis, aliisque
studiosis viris solae ferme ne-
cessariae putantur. Hae tan-
tum ad Religionis dogmata
percipienda viam parant, & so-
lae tum veteribus exaratis libris
intelligendis, tum novis com-
ponendis inserviunt. At cum
characteres *Ucèn* certe necessa-
rii sint ad profanam, sacramque
eruditionem aquirendam, *U-*
min relinquemus modo, eo ma-
gis, quod regulae, quas pro
scribendis characteribus maio-
ribus

3
ribus statuunt Tibetani prae-
ceptores, minoribus quoque
conveniunt (nulla enim alia
intercedit differentia inter ma-
iores, & minores, nisi diversa
apicum pingendi forma) ideo-
que hic maiores scribendi, le-
gendique regulas exponendas
aggrediemur. At ne & minores
desiderentur characteres, eo-
rum quoque Tabulam ad cal-
cem apponemus.

Antequam ad tradendas Al-
phabeti litteras procedamus,
notandum est signum initiale,
unde auspiciam sumunt Tibe-
tani, duplici figura pingi. Pri-
ma nobilior est ཨྲ་ཐོག་, aut
ཨྲ་ཐོག་, vel ཨྲ་ཐོག་. Hanc ve-
A 2 ro

4
 ro praeponere solent omni
 scripturarum generi, quod *sa-*
crum est, & proprium Littera-
 torum; nam in communi, vul-
 garique scriptura alteram ad-
 hibent huius formae , vel
 ʒ I, aut etiam ʒ. *Ustkum* no-
 mine signa ista appellant Ti-
 berani.

Huius notae munus est non
 solum libri auspiciam indicare,
 sed etiam novi tractatus argu-
 mentum in eodem libro distin-
 guere. Toties enim *Ustkum* re-
 petunt, quoties in materiam
 aliam dilabuntur.

Punctum etiam duplex est
 in scripturis. Unum *intersylla-*
bicum, quod syllabam a sylla-
 ba

5
 ba discernit; aliud *fixum*, quod
 absolutae periodi signum exhi-
 bet, primum per punctum,
 secundum per duas perpendi-
 culares || lineas pingunt. In-
 tersyllabicum punctum suum
 usum, & utilitatem habet; fa-
 cit enim, ut plures consonae
 unico puncto conclusae, licet
 binae, ternae, aut quaternae
 sint, unam tantummodo sylla-
 bam componant, & tamquam
 monosyllabum nomen legi, ac
 pronunciari debeant: ut ʒ
ngba, ego: ʒ *gnia*, piscis:
 ʒ *jap*, pater: ʒ *cibo*,
 lex: ʒ *ser*, aurum: ʒ
lham, femita: ʒ *su*, cor-
 pus:

pus: འཇམ་མགོན་པོ་འཕགས་པ་ *frungh*, custos &c.
Sic plurium consonantium numerus unico terminatus puncto syllabam constituit semper unicam.

Punctum fixum per duas has || lineas perpendiculares, unam ad signandam praecedentis periodi absolutionem, alteram ad subsequens inchoationem efformant; ideoque aliquantulum inter se distantes collocabant veteres Tibetani, ut vetusti eorum scribae demonstrant; at recentiores ad periodi calcem unam tantum lineam signare, & ante subsequens inchoationem nonnihil vacui alterius lineae loco relinquere consueverunt.

Aliis

Aliis quoque signis in scribendo utuntur Tibetani; quorum unum est pro innuenda suspensionis nota in aliquibus verbis ad vehementem animi affectum exprimendum, vel ad summam erga sanctos suos venerationem patefaciendam. Hoc signant intericiendo duos *circellos* 3 litteris monosyllabis, quibus animi affectum exprimunt, ut videre est in dictione སྐྱེ་བུ་སྐྱེ་བུ་ *Nausa*

5 5
5
2

santa-puttrhâ; quod cum nomen sit inventoris characterum, & scripturae apud Tibetanos,

A 4

per

per hos 8 dicyclos innuitur legentibus, primam syllabam illius nominis aliqua vocis suspensione, & animi affectu esse promendam.

Eiusdem quoque indolis sunt notae, quae toties occurrunt in scripturis, & diplomatibus, quoties Lhama maximus sive explicite, sive implicite in illis commemoratur. Tunc nomen, aut verba, Lhamae dignitatem exprimentia, tamquam inter parentheses clausa, conspiciuntur signis quibusdam distincta, quae licet fixa non sint, sed ad Amanuensium libitum relinquuntur, communiora tamen sunt iis, quae conspiciuntur in pluribus

Di-

Diplomatibus Missionariis Cappuccinis oblatis a Rege, & a Commune Civitatis Lhassae ad Ecclesiam, & Hospitium erigendum, in quibus pro parenthesi ista cernuntur signa.

། འཇམ་མགས་ལྷན་པོ་ལྷན་པོ་ །

Kongh-scia Rin-bo-cehi, Supremorum Pedum, idest Supremi Lhamae.

Aliae quoque notae non raro occurrunt sacris in eorum libris, quarum munus, licet non satis cognitum habeamus, tamen intactas relinquere non putamus. Aliquando unum, vel alterum istorum signorum occurrit loco puncti intersyl-

la-

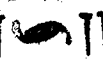

labici ; , , , & vim eorum habere coniicimus , quorum munus est cultum , invocationem , venerationemque Numinum exprimere ; ut apparet in exordio Epistolae Supremi Lhamae scriptae laudatis Missionariis , qui calamo exsecraverant magicae superstitionis praxim a Tibetana lege permissam , & laudibus commendatam . Sic exorditur Epi-

stola : ཨོཾ་ཧྲི་ཤི་ཨཱི་ཨཱུ་ཨཱེ་ཨཱོ་།

ཏཱི་ཏཱུ་ཏཱེ་ཏཱོ་ཏཱོ་ཏཱོ་།

Namō Gorū : Khierang-lek-pargnion-la : Adoro Magistrum (Xacam) vestrum scriptum comprehendi &c.

Tan-

Tandem innuendum putamus , Amanuenses ad calcem operis varia signa apponere , quibus orationis , tractatus , vel libri absolutionem indicant . Communia , & usitata sunt ista || || , vel | | , quaecum non ad scripturam , sed ad decorem spectent , quo quisque maxime delectetur ornamento , opus absolvunt .

C A P. II.

De Consonantibus simplicibus , earumque sono , & pronuntiatione .

MOS est Tibetanis praeceptoribus in informandis pueris suis , antequam de vocali-

calibus verba faciant, simplices consonantes illis tradere, ut bene illas noscant, optimeque proferant. Ne itaque eorum methodum pervertamus, a consonis & nos exordium sumemus.

Consonantes litterae habent Tibetani omnino triginta, easque appellant $\Delta N Q \Sigma H$ *Selcè*, idest *Clarificantes*, forsan quod originem, & naturam vocabulorum ostendant, & ideo clarificantes dicantur, quia simili fungantur munere, quo funguntur *radicales* in Hebraica, Syriaca, aliisque Orientalibus linguis; vel etiam ob proprietatem, quam habent con-

fo-

sonae Tibetanæ sese ipsas etiam sine adiuncta vocali sonandi: est enim eis innatus sonus vocalis *a*; unde Δpa , $H ma$, $H ta$ pronunciandae sunt, non *p, m, t*, instar nostrorum apicum; & ideo *Selcè* nuncupari poterunt, quasi clare sonantes, sefeque ipsas exprimentes.

Praeceptores Tibetani has consonantes in octo ordines distribuunt. In unoquoque ordine litteras quatuor collocant, ultimo excepto, cui duas tantum tribuunt. Ea tamen ratione per ordines singulos litterae distributae iacent, ut canora quadam vocis modulatione, quasi musicae notae essent,

sent,

sent, proferri debeant. Quod totum fit, tum ex sacro quodam instinctu gens illa in cantus amorem, ac voluptatem feratur, tum ex industria, ut Tirones litterarum accentus, & pronunciandi rationem libentius addiscant. Ut totum id clarius, quoad scripto fieri potest, innotescat, priusquam figuras, nomina, ac potestatem harum litterarum tradamus, *accentus*, quibus affici debeant, figendi sunt. Ex his enim *toni* statuuntur, & accentus ipsi etiam naturam, & vim significandi in Tibetanis litteris mutant, quod quidem novam, gravioremque addiscendae linguae difficultatem parit. Ita-

Itaque quinque erunt accentus; *aequalis, gutturalis, palatinus, narinus, singularis*. Prioris nullum signum erit, quia tonus vocis aequaliter incedit, sequiturque nativam pronunciandi rationem, nihil a communi Latinorum more diversam; ceteros demonstrabunt sequen., quorum figurae erunt:

Pro Gutturalibus ~
 Pro Palatinis ~
 Pro Narinis ~
 Pro Singularibus ~

Itaque accentum ~ gutture;
 ~ lingua ad palatum inflexa;
 ~ naribus magis, quam ore
 pronunciabis; at singularem ~
 mixtis organis efferes, eaque
 ra-

ratione, quam tibi describere nesciam. Illius modum, ac vim una tantum magistri vox, & usus ipse loquendi frequentissimus docere poterit. His praemissis, sit

*Simplicium Consonantium
Tabula.*

ॐ	1.	ᳵ Kha	ᳶ kha
		᳷ ka	᳸ ngha.
	2.	᳹ Ciha	ᳺ ciha
		᳻ cia	᳼ gnia.
	3.	᳽ Tha	᳾ tha
		᳿ ta	᳾ na.
	4.	ᳺ Pha	᳻ pha
			᳼ pa

		᳾ pa	᳿ ma.
5.		ᳺ Tzha	᳻ tzha
		᳼ tza	᳾ va.
6.		᳹ Sciha	ᳺ fa
		᳾ ha	᳿ ja.
7.		᳽ Ra	᳾ la
		᳹ scia	ᳺ fa.
8.		᳽ Hah	᳾ aa. ᳾

Ut clare patet ex appositae Tabula, & vocalis, ut iam diximus, unicuique consonanti innata est, & ab ea inseparabilis, casibus exceptis, quibus aliquando cogeris consonam

B. nam

nam elidere, vel aliter quam per *a* pronunciare. Sed de his infra, nunc sit

C A P. III.

De Vocalibus.

VOcales a Grammaticis Tibetanis vocantur འགྲུབ་ལྡན་

jang, & etiam རྟོན་ལྡན་ *jen lab*, idest *soni*, & *cantus*; eaeque quatuor tantum numerantur, scilicet I, U, E, O. Harum notae sunt hae འ, འ, འ, འ.

Primam vocant འ་ལྡན་ *khi khu*, se-

cundam འ་ལྡན་ འ་ལྡན་ *sciapkhii*,

tertiam འ་ལྡན་ འ་ལྡན་ *drengbbii*,
quar-

quartam འ་ལྡན་ *narò*. Itaque

འ. *khikhu* valet I.

འ. *sciapkhii* U.

འ. *drengbbii* E.

འ. *narò* O.

Prima, tertia, & quarta harum vocalium supra ponuntur consonantibus, ut འ་ལྡན་ *khi*, འ་ལྡན་ *khe*, འ་ལྡན་ *kho*; secunda vero infra easdem adiicitur, ut འ་ལྡན་ *khu*, འ་ལྡན་ *thu*, འ་ལྡན་ *lu*, འ་ལྡན་ *su*. Hae vocales sive breves sint, sive longae, semper eadem nota signantur.

Notandum tamen est, *khikhu* in fine syllabae fere semper vim habere diphthongi *ei*,

praecipue dum reperitur supraposita consonanti *Ṛ ha*; & ideo legendum *Ṛḥ'Ṛ' tenbhei*, verum: *Ṛḥ'Ṛ' mumbhei*, tenebrae: *Ṛḥ'Ṛ' nanghvei*; lux. Per saepe etiam est nota genitivi tum singularis, tum pluralis, ut *Ṛḥ'Ṛ' Ṛ' ḥ'Ṛ' Lhama rimbocei*, Lhamae maximi: *Ṛḥ'Ṛ' ḥ'Ṛ' Ṛ' gningh cè cenbhoi*, commiserationis maximae: *Ṛḥ'Ṛ' konbhei*, coenobiorū: *Ṛḥ'Ṛ' drovei*, viatorum: *Ṛḥ'*

Ṛḥ'Ṛ' kevhei, virtutum &c.

Non raro occurrit, praecipue in libris, reperire *khikhu* Ṛ obversa facie signatam, ocello scilicet, dexteram spectantem,

ut *Ṛḥ'Ṛ' Ṛ' ḥ'* &c.; tunc tamquam

duplicatum *i* scias esse profe-

rendam: *Ṛḥ'Ṛ' ciik*, unus: *Ṛḥ'*

Ṛ' gninghpò, duas vices &c.

Hanc ipsam notam *khikhu* aliquando supra consonantes tum simplices, tum vocalibus coniunctas iacentem reperies,

sic *Ṛḥ'Ṛ' Ṛ' ḥ' Ṛ' ḥ' Ṛ' ḥ'* &c., in qua

positione non vocalis, sed ne-

scio quid latentis, ac mysticae significationis potestatem debes agnoscere, praecipue cum Amanuenses Tibetani utantur hac nota in scripturis magicis, de quibus infra.

Ceterae etiam vocalium notae, dum supra consonantes geminatae reperiuntur, geminam vocalem exprimunt, & aliquando etiam vim habent diphthongi. Duplicata drengbbu geminos *ee*, vel *ei* importat: geminata $\approx \text{narò}$ geminos *oo*, *oi*, vel *ou* indicat: & geminata $\approx \text{sciapkhiu}$ ad pedem consonantium posita geminum *uu*, vel *ou* affert; sed leges pronunciationis in his geminat-

tis

tis vocalibus efferendis, auribus magis, quam oculis, & lectione comprehendere poterunt Tirones.

Monendos tamen eos putamus, per saepe Amanuenses uti his duplicatis vocalium notis pro *nota* compendiaria dictionibus contractis supraponenda; hocque praesertim in dictionibus caractere *Umin* conscriptis per saepe occurrit, in quibus duplicatam drengbbu , non geminas *ee*, vel *ei*, sed puram deficientiam consonantis Nm a dictione requisitam indicare intendunt. Compendiariae huius scripturae exempla passim occurrunt, & plura conspiciun-

B 4

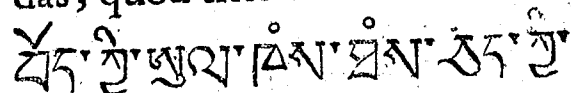
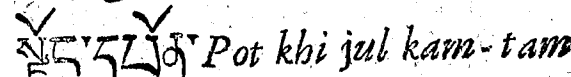
tur

tur in Diplomatis a Supremo Lhama Missionariis Capuccinis concessis, tum ad Hospitium, & publicam Ecclesiam construendam, tum ad veri Dei praedicandam Fidem: quae Diplomata, quamquam ab Anglis censoribus (a) tamquam supposititia traducantur, & Missionarii ipsi sycophantarum nota inuratur, tamen nemo erit, qui ipsis fidem praestet id gratis omnino, & calumniose asserentibus, praesertim cum autographa plura in Bibliotheca Collegii Urbani Congr. de Propaganda Fide, cui donata voluit Praesul

Cl. Ste-

(a) Vid. *Istoria generale de' Viaggi &c.* Tom. XXXII. s. III. pag. 290, & seq. in notis,

Cl. Stephanus Borgia eiusdem Congr. a Secretis, in sericis flavis velis exarata, ac Regis, supremique Lhamae sigillo munita, cuilibet conspicienda serventur. Ex ipsis autographis characteris *Umin*, unum satis erit haurire exemplum ad huius contractionis notas demonstrandas, quod litteris *Ucen* damus:

Pot khi jul kam-tam

ceb khi cibongh-phon, Tibeti regionum singulis, & omnibus Praesidibus; in quo iteratae illae notae *drengbui* nihil aliud indicant, nisi carentiam *N^m*,

ut

ut in legendis dictionibus sup-
pleatur. Alii Amanuenses eam-
dem deficientiam consonae *m*
tum in scripturis *Umin*, tum in
Ucen his notis δ , δ° , \circ , solent si-
gnare, ut པཎ་ཏུ་ , vel པཎ་
 ཏུ་ , aut པཎ་ཏུ་ *tam-ceb*,
omnes. At nota compendiaria,
qua iidem ipsi Amanuenses u-
tuntur in caractere *Ucen* ad in-
nuendam deficientiam conso-
nae *Nm*, est ocellus \circ suprapri-
ctus dictioni contractae. Id iam
habes in exemplo tertio contra-
ctae scripturae per litteras *Ucen*
mox allato པཎ་ཏུ་ , vel པཎ་ ,
quae vox extensis litteris scibi-
tur པཎ་ཏུ་ *tam cè*. Pa-

Pari modo, ac *drengbbu*,
non raro ad contrahendas di-
ctiones, tum in minoribus, tum
in maioribus characteribus uti
solent Tibetani Scribae gemi-
nata nota vocalis \approx *narò*; eum-
que morem praesertim tenent
in scribendo contracto nomine
Dei *Khoncihoa*, uti videre est
in Epistola supremi Lhamae tra-
dita Capuccinis ad suae supersti-
tiosae religionis defensionem,
in qua pluries pro ཧོ་ལོ་མོ་ལོ་
scriptum est ཧོ་ལོ་ *Khoncihoà*.
De his monendos putavimus Ti-
rones, ne siglas, sive notas
compendiariae scriptionis pro
vocalibus acciperent. Nunc ve-
ro

ro copulationem vocalium cum consonantibus simplicibus tradere aggredimur.

C A P. IV.

De copulatione vocalium cum consonantibus.

Consonantium Tibetanarum id proprium est, ut singulae syllabam, ac nomen constituere valeant. Semper enim, ut iam diximus, congenitum habent sonum vocalis *a*; & ideo per se solam consonans valet efformare integram dictionem, ut *ṅgha*, ego: *ṅpa*, vacca: *ṅgnia*, piscis.

Coniunctio consonantium
fit

fit cum solis quatuor vocalibus *ṅ I, ṅ U, ṅ E, ṅ O*; sicque dum simplices *selcè* copulantur cum *jangh*, appellamus compositas. Atque eae sunt totidem syllabae, quae constant duabus tantum litteris, *consonanti* scilicet, & *vocali*. Nam, ut infra videbis, syllabae sunt diversae speciei, quarum aliae consonas comprehendunt binas, aliae ternas, aliae quaternas uni vocali coniunctas.

Selcè compositas distribuunt Tibetani in ordines triginta, quorum quilibet quaternis syllabis constat, quemadmodum totidem constat litteris quivis ordo plenus simplicium. Cernes

nes

nes in quarta consonantes plerumque duas, quandoque tres: prior est, eaque unica, quae ad syllabam spectat, reliquae additae sunt causa cantus, quo syllabas efferunt; exempla habes in quolibet ordine. Huius itaque generis *syllabas* omnino simplices, *Unifecè* appellabimus, quia unicam tantum consonantem cum vocali coniunctam dabunt.

Syllabarium Unifecè.

ᳵ᳚ Kha	᳚᳚ khu
ᳵ᳚ khe	᳚᳚᳚ khon.
ᳵ᳚ khi	᳚᳚᳚ khu

ᳵ᳚

ᳵ᳚ khe	᳚᳚᳚᳚ khom.
ᳵ᳚ Ki	᳚᳚᳚ ku
ᳵ᳚ ke	᳚᳚᳚᳚ kor.
ᳵ᳚ Nghi	᳚᳚᳚ nghu
ᳵ᳚ nghe	᳚᳚᳚᳚ nghor.
ᳵ᳚ Cihi	᳚᳚᳚ cihu
ᳵ᳚ cihe	᳚᳚᳚᳚ cihol.
ᳵ᳚ Cihi	᳚᳚᳚ cihu
ᳵ᳚ cihe	᳚᳚᳚᳚ ciho.
ᳵ᳚ Ci	᳚᳚᳚ ciu
ᳵ᳚ ce	᳚᳚᳚᳚ cion.
ᳵ᳚ Gni	᳚᳚᳚ gniu

ᳵ᳚

ḡ' gnie	ḡḡ' gnion.
ḥ' Thi	ḥ' thu
ḥ' the	ḥḡ' thoh.
ḥ' Thi	ḥ' thu
ḥ' the	ḥḡ' thop.
ḥ' Ti	ḥ' tu
ḥ' te	ḥḡ' ton.
ḥ' Ni	ḥ' nu
ḥ' ne	ḥḡ' nor.
ḥ' P-hi	ḥ' p-hu
ḥ' p-he	ḥḡḡ' p-hongh.
ḥ' P-hi	ḥ' p-hu

ḥ'

ḥ' p-he	ḥḡḡ' p-ho.
ḥ' Pi	ḥ' pu
ḥ' pe	ḥḡ' pon.
ḥ' Mi	ḥ' mu
ḥ' me	ḥḡ' mon.
ḥ' Tzhi	ḥ' tzhu
ḥ' tzhe	ḥḡ' tzhor.
ḥ' Tzhi	ḥ' tzhu
ḥ' tzhe	ḥḡ' tzhoh.
ḥ' Tzi	ḥ' tzu
ḥ' tze	ḥḡ' tzom.
ḥ' Vi	ḥ' vu

C

ḥ'

ve	vol
Schi	scihu
sché	sciohn.
Si	fu
fe	fongh.
Hi	hu
he	hor,
Ji	ju
je	jongh.
Ri	ru
re	rol.
Li	lu

2

le	loh.
Sci	sciu
sce	scioh.
Si	fu
fe	sol.
Hi	hu
he	hor.
I	u
e	om.

Nota in ordine postremo so-
num litterae W e ; is enim, quã-
quam perire videatur, revera
tamen non perit, neque peri-

re debet. Monitum tamen damus, quia modum pronuntiandi exprimere scripto nescimus.

C A P. V.

De notis Iata, & Rata.

PRaeter quatuor allaras vocales consonis coniungendas, duae sunt etiam *notae* Tibetanis, quae determinatis litteris adiiciuntur. Vocantur hae *jata*, & *rata*, quia sonum edunt similem *j*, & *r*; & numquam supra, sed infra consonas scribuntur.

Iata sic ꝑ pingitur, consonae vero, quae sub se *jata* patiuntur,

tur, sunt octo, scilicet ࠠ*kha*, ࠡ*kha*, ࠢ*ka*, ࠣ*p-ha*, ࠤ*p-ha*, ࠥ*pa*, ࠦ*ma*, ࠧ*ra*, quibus si notam ꝑ subiunxeris, formam induent, quam hic depictam, vides: ࠠꝑ ࠡꝑ ࠢꝑ ࠣꝑ ࠤꝑ ࠥꝑ ࠦꝑ ࠧꝑ

Observanda est diligenter vis, quam habet *jata* tum in tribus prioribus ࠠꝑ ࠡꝑ ࠢꝑ, tum praesertim in quinque posterioribus ࠣꝑ ࠤꝑ ࠥꝑ ࠦꝑ ࠧꝑ. Nam sonum istarum proprium, ac nativum integrum mutant. Quare ࠢꝑ exempli gratia & ࠤꝑ non *p-hja*, *mja*, *rja*, sed *cja*, *gnja*, *ja*, quiescente *ra*, dicere oportebit. Itaque pronuntiatio haec erit:

ʒ' khja ʒ' khja ʒ' kja
 ʒ' cihja ʒ' cihja ʒ' cja
 ʒ' gnja ʒ' ja.

Litterae *latatae* admittunt
 tum supra, tum infra se notas
 omnes vocalium, quarum nul-
 lam excludunt. Syllabarium,
 quod Praeceptores solent tra-
 dere pueris, hoc demonstrabit.

Syllabarium latatarum.

ʒ' Khji	ʒ' khju
ʒ' khje	ʒ' khjo.
ʒ' khji	ʒ' khju
ʒ' khje	ʒ' khjo.

ʒ'

ʒ' kji	ʒ' kju
ʒ' kje	ʒ' kjo.
ʒ' Cjhi	ʒ' cjhu
ʒ' cjhe	ʒ' cjho.
ʒ' Cjhi	ʒ' cjhu
ʒ' cjhe	ʒ' cjho.
ʒ' Cji	ʒ' cju
ʒ' cje	ʒ' cjo.
ʒ' Gnji	ʒ' gnju
ʒ' gnje	ʒ' gnjo.
ʒ' ji	ʒ' ju
ʒ' je	ʒ' jo.

C 4 ʒ'

Ʒʰ Khjen ƷʰN kje
 ƷʰN khjom ƷʰNʰI khjun.
 ƷʰN Khji ƷʰN khje
 ƷʰN khjoh ƷʰNʰI khjul.
 ƷʰN Kjm ƷʰN kjen
 ƷʰN kjo ƷʰNʰI kjun.
 ƷʰN Cjha ƷʰN cjha
 ƷʰN cjhen ƷʰNʰI cjhub.
 ƷʰN Cjar ƷʰN cjum
 ƷʰN cje ƷʰNʰI cjob:
 ƷʰN Cje ƷʰN cjin
 ƷʰN cjom ƷʰNʰI jung.
 ƷʰN

ƷʰN Gnjah ƷʰN gnjur
 ƷʰN gnjel ƷʰNʰI gnjo.
 ƷʰN jo ƷʰN jen
 ƷʰN je ƷʰNʰI jum.

Nota, quam *Rata* appellant,
 in hunc modum formatur Ʒ, ad
 pedem consonantium. Conso-
 nae, quibus subiicitur *Rata*,
 sunt quatuordecim, nempe:
 Ʒ Ʒʰ ƷʰN ƷʰNʰI ƷʰNʰI ƷʰNʰI ƷʰNʰI ƷʰNʰI
 ƷʰNʰI ƷʰNʰI ƷʰNʰI ƷʰNʰI ƷʰNʰI ƷʰNʰI

In his quoque sedulo animad-
 vertenda est vis, & potestas
Ratae, quae cogit plures *Selcè*
 simplices innatum deferere, &
 alium recipere sonum. Unde
Ra-

Ratatae & forma, & pronuncia-
tione sic erunt :

Thra thra tra
 trha trha tra
 nra p-hra p-hra
 pra mra scra
 fra rha.

Syllabarium Ratatarum.

Trhi trhu
 trhe rha
 Trhi trhu
 trhe rha

Tri tru
 tre tro
 Trhi trhu
 trhe rha
 Trhi trhu
 trhe rha
 Tri tru
 tre tro
 Nri nru
 nre nro
 Prhi prhu
 prhe rha

Prhi	prhu
prhe	prho.
Pri	pru
pre	pro.
Mri	mru
mre	mro.
Sc-ri	sc-ru
sc-re	sc-ro.
Sri	fru
fre	fro.
Rhi	rhu
rhe	rho.

pru

Trhim	trhu
trhen	trhol.
Trhom	trhel
trhik	trhu.
Tre	tram
trub	trom.
Trhi	trhen
trhum	trho.
Trhen	trhom
trheh	trhangh.
Tro	trem
truh	tril.

truh

ལྷན་ Nra	ལྷན་ nrum.
ལྷན་ nre	ལྷན་ nrol.
ལྷན་ Prho	ལྷན་ prhel.
ལྷན་ prhi	ལྷན་ prhun.
ལྷན་ Prhah	ལྷན་ prhen
ལྷན་ prhul	ལྷན་ prhi.
ལྷན་ Pre	ལྷན་ prul
ལྷན་ prin	ལྷན་ prom.
ལྷན་ Mre	ལྷན་ mri
ལྷན་ mro	ལྷན་ mrul.
ལྷན་ Sc-rah	ལྷན་ sc-run
ལྷན་ sc-re	ལྷན་ sc-rom

ལྷན་

ལྷན་ Sra	ལྷན་ frun
ལྷན་ fre	ལྷན་ from
ལྷན་ Rhim	ལྷན་ rhu
ལྷན་ rhen	ལྷན་ rhol.

C A P. VI.

De deficientia quarumdam Consonantium, & quomodo eas suppleant Tibetani.

Orientales linguae si cum Latina, & Itala comparentur, litteris carent nonnullis, quas appellabimus deficientes. Litterae, quae deficiunt in Tibetana lingua, sunt septem, scilicet: B, D, F, G, Q, X, Z.

Qua

Qua autem ratione litteras aequalis, aut similis valoris in deficientium locum sufficiant, cognosces ex his:

𑀓𑀡 Ba	𑀓𑀡 Ga
supplet B.	𑀓𑀡 Ga
𑀓𑀣 Da	𑀓𑀣 Ga
𑀓𑀤 Da	𑀓𑀤 Ga
supplet D.	supplet G.
𑀓𑀥 Pha	𑀓𑀥 Ku
supplet F.	supplet Q.

𑀓𑀡
4

𑀓𑀦 Xa	𑀓𑀦 Za
supplet X.	supplet Z.
𑀓𑀧 Za	
𑀓𑀨 Za	

Ut autem facilius dignoscatur, quibus characterum, litterarumve formis in *deficientibus* supplendis, utendum sit, subiecta exempla attente consideranda sunt.

𑀓𑀡 B.

𑀓𑀦𑀓𑀡 Brè, oryza.

𑀓𑀦𑀓𑀡 bruh, tonitrus.

𑀓𑀦𑀓𑀡𑀓𑀡 brepù, fructus.

D

𑀓𑀦𑀓𑀡

འབྲུག་ *bum*, centum millia .

འདྲ་ *D.*

འདྲ་བ་ *Deb*, dicere .

འདྲེན་ *drè*, daemon .

འདྲུག་ཁམས་ *do-kam*, regio,
mansio .

འདྲེན་ཆུང་ *dociba*, libido .

འདྲི་ལེ་རྩོད་ལ་ *di-ji-ton-la*, hac
de caussa .

འདྲུ་གས་ *dusce*, propensio ad
malum .

འདྲ་ *D.*

འདྲ་ཅི་ *Do-ci*, sincerus .

འདྲ་

འདྲ་ *D.*

འདྲེན་ *Den*, stratum .

འདྲེན་ལ་ *den-bha*, dare .

འདྲེན་ལྷན་ལ་ *dar-kje-bha*, dividi,
scindi .

འདྲ་ *F.*

འདྲེན་ཟེ་ *Far-si*, Persa .

འདྲེན་ཕྱོད་ *Fo-kjen*, Civitas Sinensis .

འདྲེན་ཟེ་ཆེ་ *P-hon-te-fi-ce*, Pon-
tifex .

འདྲེན་ *Gi.*

འདྲེན་ལ་ *Gi-bha*, exterminator .

འདྲེན་ཅིན་ *gik-then*, mundus .

D 2

འདྲེན་

ཀླུ་འཕྲུལ་གྱི་དཔལ་ལྷན་ *Giam-jangh*,
Sapientiae Deus.

ཀླུ་འཕྲུལ་ *gim*, suavis.

ཀླུ་འཕྲུལ་ *Gi.*

འཕྲུལ་ལྷན་ *Giuk-ne*, in fine.

འཕྲུལ་ *Gi.*

ལྷན་གྱི་འཕྲུལ་ *Gion-scingh*, arbor hu-
ius nominis.

ལྷན་ *Ga.*

ལྷན་གྱི་ *Gor*, rotundus.

ལྷན་གྱི་ལྷན་ *gor-lò*, rota.

ལྷན་ *Ga.*

ལྷན་ *Go*, caput.

ལྷན་

ལྷན་གྱི་ལྷན་ *go-kar*, caput album,
& transmontanus.

ལྷན་གྱི་ལྷན་ *gon-bho*, patronus.

ལྷན་ *Q.*

ལྷན་ *Q*, & *ku*, novem.

ལྷན་ *X.*

ལྷན་གྱི་ལྷན་གྱི་ལྷན་ *Xa-thi-si-than*, San-
ctus Xaca.

ལྷན་ *Xaca.*

ལྷན་ *Z.*

ལྷན་གྱི་ལྷན་ *Zam-bù*, arbor chi-
merica.

ལྷན་གྱི་ལྷན་ *Zam-bu-lingh*, Asiae
pars.

D 3

ལྷན་

𐤆𐤋𐤅 𐤆.

𐤆𐤋𐤅𐤌𐤌𐤅 Ze-bba-bhò, creator.

𐤆𐤋𐤅 𐤆𐤋, thesaurus.

𐤆𐤋𐤅𐤌𐤌𐤅 Zo-bhà, liberator.

𐤆𐤋𐤅 𐤆.

𐤆𐤋𐤅𐤌𐤌𐤅 Zo-bba-bhò, creator.

Supplementum *d* triplex, quintuplex *g*, & duplex *z* vagum non est, neque solutum, & arbitrarium, sed certis legibus adstrictum. Neque enim ubicumque aut *d*, aut *g*, aut *z* occurrat, licebit promiscue 𐤆𐤋𐤅𐤌𐤌𐤅 pro 𐤆𐤋𐤅𐤌𐤌𐤅: 𐤆𐤋𐤅𐤌𐤌𐤅 pro 𐤆𐤋𐤅𐤌𐤌𐤅; 𐤆𐤋𐤅𐤌𐤌𐤅 pro 𐤆𐤋𐤅𐤌𐤌𐤅

55
𐤆𐤋𐤅𐤌𐤌𐤅 ga: 𐤆𐤋𐤅𐤌𐤌𐤅 za pro 𐤆𐤋𐤅𐤌𐤌𐤅 za
usurpare: sunt enim voces, quae unum omnino, non alterum, sive *d*, sive *g*, sive *z* requirunt. Quinimmo vocis naturam, & significationem continuo immutares, si quum scribenda esset, e. g. per 𐤆𐤋𐤅𐤌𐤌𐤅 *gia* primum, eam scriberes per 𐤆𐤋𐤅𐤌𐤌𐤅 *gia* secundum, vel tertium,

Sic primum 𐤆𐤋𐤅𐤌𐤌𐤅 *da* locum

habet in pronomine 𐤆𐤋𐤅𐤌𐤌𐤅 *di*,

hic, haec, hoc, non autem tertium 𐤆𐤋𐤅𐤌𐤌𐤅 *da*: Rursus tertium 𐤆𐤋𐤅𐤌𐤌𐤅 *da* locum habet in voce 𐤆𐤋𐤅𐤌𐤌𐤅 *tada*, quae praesens significat, non autem primum 𐤆𐤋𐤅𐤌𐤌𐤅 *da*.

Q^{ga} in Q^{ga}Q^{ga}Q^{ga}Q^{ga}Q^{ga}
scila, alii, illi, proprium est
 huius vocis, nec in ea usurpa-
 ri potest H^{ga} quinta supplens.

Q^{ga} prima in Q^{ga}Q^{ga}Q^{ga}
gik-ten, mundus, non H^{ga} prima
 secunda, vel Q^{ga} prima tertia indi-
 scriminatim, & confuse adhi-
 bebatur, ne vox nativam signi-
 ficationem amittat. H^{ga} prima
 quinta in H^{ga}Q^{ga}Q^{ga}Q^{ga}Q^{ga} capitis
 scribes, non Q^{ga} prima primam.
 H^{ga} prima secundam dabis voca-
 bulo H^{ga}Q^{ga}Q^{ga}Q^{ga}Q^{ga} finis, non
 aliam Q^{ga} prima.

H^{ga}Q^{ga}Q^{ga}Q^{ga}Q^{ga}

H^{ga}Q^{ga}Q^{ga}Q^{ga}Q^{ga} *Ze-bha-bho*, cre-
 ator dices: H^{ga}Q^{ga}Q^{ga}Q^{ga}Q^{ga}
Ze-bha-re-zo-bha, dimissionem
 facere, per H^{ga}, & H^{ga}, non
 vero per Q^{ga}. Eamdem regu-
 lam in ceteris, quae frequentif-
 sime occurrunt, servato.

Quum vero in quavis sup-
 plente duae sint litterae, una
 praepositiva Q^{ga} scilicet, H^{ga}, aut
 Q^{ga}, & altera *subiunctiva*, ad-
 vertendum est, cuius ordinis, &
 numeri ea sit, quae subiungit-
 tur. Nam ut habeatur supplens
 b, satis non est cum praepo-
 sitiva Q^{ga} coniungere qualem-
 cumque litteram ex tribus prio-
 ribus ordinis quarti, sed tertia

Q^{ga}

Q̄ esse debet: sic tertia ordinis tertii subiuncta Q̄, vel N̄ dabit *d*. Tertia iterum ordinis quarti, & ordinis primi adiecta Q̄, vel N̄, aut subscripta Q̄ dabit *g*. Tertia ordinis quinti subiuncta Q̄, & N̄ aut tertia ordinis secundi postposita N̄ dabit *z*.

Tandem advertendum Q̄, & N̄ praepositivas in supplementibus nullam umquam habere supra, vel subscriptam vocalem. Quoties enim vocali afficiantur, non amplius ad supplementes sunt referendae, sed tamquam disiunctae, & a sequentibus distinctae iuxta proprium, ac nativum sonum.

pro-

pronunciandae erunt. Unde
 Q̄⁴Q̄⁴N̄⁴ *ho-sel* splendor dices, non *do-sel*, Q̄⁴Q̄⁴N̄⁴⁴
ho-frungb splendorum custos, non *dof-rungb*. Contra si vocalis sit in secunda, tunc Q̄⁴N̄⁴
dre daemon, non *bre* pronunciabis; & sic in reliquis supplementum praepositivis advertes.

Figuram ⁴ triangularem, quam ad conficiendum Q̄⁴ *ph*,
 seu *f*, & N̄⁴ *x* adhibent, aliis etiam consonantibus Tiberani Amanuenses substernere solent,
 prae-

praecipue vero in characteribus magicis. Sed quum non satis nobis compertum sit, quare ratione id faciant, hoc unum saltem monemus, exceptis locis iis, in quibus necessario requiritur ad supplendas deficientes *f*, & *x*, in ceteris plerumque sapere superstitionem; ideoque in sacro illo nomine $\text{𐌖} \text{𐌗} \text{𐌘} \text{𐌙}$ *Itba*, seu Tantalorum reperitur $\text{𐌗} \text{𐌘} \text{𐌙}$ *tha* cum triangulo scripto, sicque in aliis vocibus eiusdem naturae.

CAP. VII.

CAP. VII.

Litterae nativum pronunciationis sonum in syllabarum compositione mutant.

PRaecepta, quae tradituri sumus de litteris mutantibus sonum nativae pronunciationis, ad rectam syllabarum prolationem assequendam magnopere conferunt.

Quoties in syllabis tertia 𐌗 *ka* primi ordinis, prima 𐌙 *pha*, & tertia 𐌙 *pa* ordinis quartian-tecesserit 𐌗 *scia*, primam scilicet ordinis sexti, sonum, quem ista 𐌗 proprium, ac naturalem habet, mutabunt ex *scia* in *sgiba*: interea 𐌗 *ka*, 𐌙 *pha*, &

& pa filebunt, quemadmodum discas in syllabario quiescentium. Itaque syllaba secun-

da in sa-sgi terrae fundus, seu fodina; sgen , alius; sgiu-bha , affligere, non sci , scen , sed sgi , sgen erit pronuncianda.

Ta ante pa mutat sonum pa in va , silente ta , ut in vu caput; vangb dominator, rex; attamen eadem lex non ubique servatur, nam arithmetica figuram chilionum scribunt v , & proferunt padu .

Pa sive initialis, sive media, sive finalis promiscue pronun-

nunciatur per ba , & va nor-bu gemma; cio

ba : bare , & vare ; sed frequentius va , praesertim si solitaria sit, & in fine syllabae iaceat. Idem nonnumquam accidit litterae p-ha , tum maxime, cum ante se habet pa , ut

top-va efficere; cjah-pheb-bha salutare.

P-ha raro admodum, ac fere numquam pronunciant ba , & va . Quantacumque vero sit in tribus hisce litteris pronunciandi licentia, par tamen non est in scribendo. Mutant enim
fin-

singulae vocum significatio-
nem: propriaque nomina re-
rum confunderes, si quod po-
stulat ལྷ་ *p-ha*, vel ལྷ་ *pa*, scri-
beres per ལྷ་ *p-ha*, & vicissim
in locum ལྷ་, alterum ལྷ་, aut
ལྷ་ substitueres. Quamobrem

nomina illa, e.g. ལྷ་ལྷ་ལྷ་ *pheb-
bha* accedere; ལྷ་ལྷ་ལྷ་ *Cja-
p-hul* salve, ave; ལྷ་ལྷ་ *p-ben*
putredo; ལྷ་ལྷ་ *p-ho* masculus
per ལྷ་: ལྷ་ལྷ་ལྷ་ *so-bha* pa-
tientia; ལྷ་ལྷ་ལྷ་ *fre-p-ha* cupi-
ditas, affectus; ལྷ་ལྷ་ལྷ་ *P-ho-
bha* Tibetanus per ལྷ་; ལྷ་ལྷ་
ལྷ་ལྷ་

ལྷ་ལྷ་ *ciangh-cjub*, summis, pu-
risque virtutibus cumulatus;
ལྷ་ལྷ་ *tza-va*, calor; ལྷ་ལྷ་ལྷ་
gor-va, transmigratio, per ལྷ་
unice scribenda erunt, ne pro-
pria verborum, ac rerum signi-
ficatio corrumpatur.

Ad litteras naturalem sonum
mutantes, eas referimus, quae
patiuntur elisionem, seu immi-
nutionem a congeniti. Ex na-
tura linguae Tibetanae id ori-
tur, ut duae, aut tres conso-
nae in una, eademque syllaba
nequeant plures habere voca-
les; alioquin non *monosyllabum*,
sed *polyssyllabum* componerent,
quod est ab idiomate Tibetano

E

alie-

alienum. Hinc regula manat constans, & firma: Post consonam, quae habeat *a* congenitū, vel vocalem adiectam, quaecumque sequatur sive unica tantum littera sit, sive gemina, aut quiescit, aut eliditur, aut in aspirationem migrat. De iis, quae quiescunt, proprius erit dicendi locus.

Eliduntur autem post consonam sive simplicem, sive cum vocali compositam litterae ḥṅḥa, ḥpa, ḥma, ḥna, ḥla, ḥra, ḥba, ḥha. Itaque

Post Selcè simplicem

Pronunciatur sequens, eliso *a* congenito in hunc modum:

ḥḥḥḥ

ḥḥḥḥ *khāngḥ-va*, novus, tacito *a* in ḥḥḥa.

Nota, quod si quiescens in syllaba *Diselcè* aut praecedat, ut in ḥḥḥḥ *khāngḥ-va*, plenus, aut sequatur, ut in ḥḥḥḥ *ḥḥḥa*, idioma; tunc ḥḥḥa pronunciatum integrum. Nunc progrediamur ad cetera, quae nobis occurrunt, exempla.

ḥḥḥḥ *Tāngḥ*, &, etiam: ḥḥḥḥ

ḥḥḥḥ *pāngḥ-leb*, panis: ḥḥḥḥ *māngḥ-p-ho*, multus, magnus:

ḥḥḥḥ *tzāngḥ*, habitatio: ḥḥḥḥ

scie-tāngḥ, ira, indignatio: ḥḥḥḥ

rāngḥ, proprius: ḥḥḥḥ *Lāngḥ-*

ka, Zeilan insula: ḥḥḥḥ *lāngḥ*,

E 2 ubi:

ubi : ལམ་ཅན་ *sangh*, optimus :
 ལྷ་མོ་ *rab-dbu*, summus : ལྷ་མོ་
 ལྷ་མོ་ *sce-rab*, comprehensio :
 བར་མཐོང་ལྷ་ *tam-tam-bha*, col-
 lidere : བར་མཐོང་ལྷ་ *nam-khab*,
 caelum : བར་མཐོང་ལྷ་ *tar-bhei*, eva-
 dere : བར་མཐོང་ལྷ་ *tar-kje*, propa-
 gator : བར་མཐོང་ལྷ་ *sar*, domus :
 བར་མཐོང་ལྷ་ *khab*, praeceptum : ལྷ་
Lab, Divus.

Post Selcè compositam

ལྷ་མོ་ *Kongh*, ovum : ལྷ་མོ་
mingh, nomen ; ལྷ་མོ་ *rik*, lon-
 gus :

gus : ལྷ་མོ་ལྷ་ *kong-bha*, coe-
 nobium : ལྷ་མོ་ *tup*, vis, pote-
 stas : ལྷ་མོ་ *jum*, mater : ལྷ་མོ་
jul, regio : ལྷ་མོ་ *nor*, res. Plu-
 ra si cupis exempla, ex sylla-
 bariis repete.

Non sine causa inter exem-
 pla consonantium, quae eli-
 duntur post simplicem *a* con-
 geniti, praetermissimus ལྷ་ *la*,
 & ལྷ་ *na*. Hae duae non solum
 amittunt *a* nativum, ne, si
 pronuncietur, monosyllabum
 destruatur, sed etiam antece-
 dentis sonum mutant in *e*. Ita-
 que sic leges ; ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ *thon-*
 E 3 *ghen*,

70
ghen, oftenfor: ཏཱ་ཐོ་ *tra-khen*,
 inimicus: བསྐྱོན་ཏོ་ *sam-then*,
 contemplator, རྟོན་ཅེན་ *cjen*, ocu-
 lus: མཚོན་ཏོ་ *tzhen*, vita: བཟོན་
sgien, alius: བཏོན་ *p-ben*, putre-
 do: བྲག་སྤོན་ *tra-den*, famo-
 sus: ཏཱ་ཕེན་ *phel*, multus: བསྐྱོན་
sel, lucidus: ཚོན་ཏོ་ *tzhel*, silva:
 ཏཱ་ལྷ་ལྷ་ *gnjel-vah*, infernus:
 མེན་ལྷ་ *khel-bha*, aetas.

Idem prorsus praestant *duae*
 quiescentes ཏོ་ *ta*, & འ་ *sa*.
 Nam hae cogunt praecedentem
 nulla vocali འ་ འ་ འ་ affe-
 ctam, abiecto *a*, adsciscere
 fo-

71
 sonum *e*. Vide exempla ཏོ་ཕ་ལ་
te-pha, pax. Silet in *Diselcè*
 ཏོ་ཏོ་ secunda ཏོ་ *ta*, deinde ver-
 tit ཏོ་ *ta* priorem in *te*; adeo-
 que *te-pha* legitur, non *ta-pha*.
 Ita ཏོ་ཏོ་ཏོ་ *khe-sci*, senescere:
 ཏོ་ཕ་ལ་ཏོ་ཏོ་ *pha-tzhe*, leuca, a-
 liaque similia. ཏོ་ *ta* quiescens
 movet ཏོ་ *kha* in *khe*, & ཏོ་ *tzha*
 in *tzhe*, & sic aliam quamlibet
 ante se positam *Selcè*.

Non aliam tenebis legem in
 འ་ *sa*. Silet & ipsa, si statim
 veniat post consonam carentem
 vocali; atque id facit, ut ver-
 tat *a* sibi proprium in *e*, quem-
 admodum ex subiectis dictio-
 ni-

nibus deprehendere poteris :

᳚᳚᳚re, tela : ᳚᳚᳚᳚᳚ sangh-

kje, sanctus : ᳚᳚᳚᳚᳚ kje-men,

femina, ubi ᳚᳚᳚, & ᳚᳚᳚ non

kja-sa, neque obmutescente ᳚᳚

sa, kja, sed kje sonare debet :

᳚᳚᳚re, filius : ᳚᳚᳚᳚᳚ te-nè,

deinde : ᳚᳚᳚᳚᳚ nu-bhe, poten-

tia, virtus : ᳚᳚᳚᳚᳚ tzhe, dies.

Quod si proxima post vocalem non fuerit, sed ante se aliam habeat aut elisam, aut quiescentem, tunc ᳚᳚sa muta prorsus iacet, nihilque in consonas praecedentes agit. Unde in syl-

labis

labis *trifselcè* ᳚᳚᳚᳚, & *quadri-*
selcè ᳚᳚᳚᳚᳚, respectu pro-
nunciationis iners plane ma-
net, & otiosa; atque ita ᳚᳚᳚᳚
tham simpliciter pronunciatur,
& ᳚᳚᳚᳚᳚ *sgiuh*, non autem
thame, & *sgiuhe*.

᳚᳚᳚, & ᳚᳚᳚ sive finales, sive mediae inter consonam praecedentem, & consequentem efferuntur per nudam aspirationem *b*, eliso *a*, ut ᳚᳚᳚᳚ *khab* praeceptum : ᳚᳚᳚᳚ *lahm* via, iter.

᳚᳚᳚ *ka* locum habet inter quiescentes; sed fere semper tum in medio, tum in fine syllabae vertitur in spiritum asperum *b*. Verum ᳚᳚᳚᳚ finalis, ut

in

in $\text{נָרֹהַרְבֵּי־נֶרֶם}$, & $\text{קַבְּלֵנוּ־מִיָּדְךָ}$
 praeunte *Narò* pronunciari
 solet per *a*. *Khon-cihoà*, quod
 est Dei nomen, & *Kab-scioa*,
 iussio, diploma scripto tradi-
 tum.

ר *Ra* finalis, in unica fere
 voce לִרְבֹּחַ *rbare* pronunciatur,
 ut *re*, ita tamen, ut sonus ו

vix exaudiatur, ut לִרְבֹּחַ־לְךָ

Zobha-re, condemnare: לִרְבֹּחַ־לְךָ

לִרְבֹּחַ־לְךָ *trol-vare*, eripere, libe-
 rare.

CAP. VIII.

De Litteris Quiescentibus.

Litterae, quae ob cessantem
 pronunciationem ex ore
 loquentis efferri non debent,
quiescentes dicuntur. Duplicis
 eae sunt generis: *laterales*, &
supernae. De his inferius, mo-
 do de lateralibus; quas ita vo-
 camus, quia lateri alterius con-
 sonantis adhaerent. Hae autem
 vel in principio, vel in medio,
 vel in fine syllabae quiescunt.

In principio laterales, quae
 frequentius quiescunt, quinque
 numerantur: $\text{קַּ$ *ka*, $\text{טַּ$ *ta*, $\text{פַּ$ *pa*,
 $\text{מַ$ *ma*, $\text{רַ$ *ha*. Duas has postre-
 mas silentes מַ , & רַ easdem
 esse,

esse, quas praepositivas diximus, in suppletibus profecto intelliges. Fit enim, ut ob eam causam in quiescentium numerum hoc loci referantur. En, exempla silentium.

𑖀𑖔 *Ka* silentis in principio:

𑖀𑖔𑖔𑖔 *ser*, aurum: 𑖀𑖔𑖔𑖔𑖔 *sgien*,
 alius: 𑖀𑖔𑖔𑖔𑖔𑖔 *gnjer-bha*, praefectus.

Silentis 𑖔: 𑖔𑖔𑖔𑖔𑖔 *pon-bho*,
 dominus: 𑖔𑖔𑖔𑖔 *ngul*, argentum:
 𑖔𑖔𑖔𑖔𑖔𑖔 *gnjel-va*, infernus.

Silentis 𑖔: 𑖔𑖔𑖔𑖔𑖔𑖔 *sen-then*,
 contemplator: 𑖔𑖔𑖔𑖔𑖔𑖔
tzun-

tzun-ma, monialis: 𑖔𑖔𑖔𑖔 *tub*,
 species daemonum.

Silentis 𑖔: 𑖔𑖔𑖔𑖔𑖔 *gnim-bha*,
 simul: 𑖔𑖔𑖔𑖔 *tzen*, nomen:
 𑖔𑖔𑖔𑖔 *zhe*, pulcher.

Silentis 𑖔: 𑖔𑖔𑖔𑖔 *cib-va*, mors:
 𑖔𑖔𑖔𑖔𑖔 *khor-va*, transmigratio:
 𑖔𑖔𑖔𑖔 *dro-va*, viator:
 𑖔𑖔𑖔𑖔 *bre*, oryza.

In medio saepe quiescit 𑖀𑖔
ka tertia ordinis primi, ut in
 𑖀𑖔𑖔𑖔𑖔𑖔 *si-bha*, videre. 𑖀𑖔
 post monosyllabum 𑖔 *si* quiescit,
 neque legitur *sik*, aut
siks,

sks, sed tantum *si*. Rursus in $\text{Q}^{\text{K}}\text{A}^{\text{N}}$ *p-ba*, idem A post N , & in $\text{A}^{\text{B}}\text{A}^{\text{N}}$ *sgiu* post B filet.

Finales quiescentes & ipsae sunt quinque: $\text{V}^{\text{K}}\text{ba}$ $\text{A}^{\text{K}}\text{ba}$ $\text{A}^{\text{K}}\text{a}$ H^{ta} N^{sa} . Exempla frequentissima exstant. Sed ad rem nostram satis haec sunt.

C A P. IX.

Quiescentes Supernae.

Supernas dicimus quae aliis infra se positae super incumbunt.

Unica est littera L^{ra} , quae alteri quasi per *insitionem* in parte illius superna infixae adhaeret.

haeret. Huius exemplum habes in E^{r} . Capitulum enim, quod supra se gerit $\text{E}^{\text{r}}\text{cia}$, ipsum tibi demonstrat L^{ra} supernum.

L^{ra} superne insitum saepe numero quiescit, & quidem L^{r} *insititium* post L^{ra} mobile, & expressum, tum ad concursum L^{r} gemini, tum ad cacophoniam fortasse vitandam,

omnino filet. Id habes in $\text{E}^{\text{r}}\text{L}^{\text{r}}$ $\text{E}^{\text{r}}\text{A}^{\text{H}}\text{A}^{\text{r}}$ *tor-cie-ten*; neque enim legitur *tor-rcie*, sed *tor-cie*, si-

lente L^{r} sequenti in $\text{E}^{\text{r}}\text{cie}$.

Nota L^{r} primum insitum in E^{r} *to*,

to, quod mutum pariter manet.

At post vocalem pronunciarī solet; quemadmodum fit in

ཏོ་རེ་འགྲུ་ལྷོ་ལྷོ་ཏོ་རེ་འགྲུ་ལྷོ་ལྷོ་ *to-rce-tra-den*,
to-rce inclitus, & famosus: ubi

ཏོ་ secundum insertum ལྷོ་ *rce* pronunciatur, quiescente primo in ཏོ་ *to*. Sic ཏོ་ post *u*, sonantem faciunt Tibetani, unde est ལྷོ་འགྲུ་ལྷོ་ལྷོ་ *Ur-kjen* magiae parens.

ཏོ་ *Ra* in *kja* ཏོ་ fere semper quiescit; & non raro etiam exprimitur, uti jam vidimus in ལྷོ་འགྲུ་ལྷོ་ལྷོ་ *Ur-kjen*. ཏོ་*ra* supra ཏོ་ *gnia* posita passim effertur, diciturque ཏོ་ *r-gnia*: ཏོ་ *ra* ve-

ro cum ཏོ་ *jata* subscripto ubique silet, quod iam nosti ex syllabario *Fatatarum* Cap. V.

Alterum est quiescentium supernarum genus, quae in *columnato* ordine litterarum, veluti *scapi* locum obtinent. Solent enim duas frequentissime, quandoque vero tres, pluresque litteras in columnae formam erigere sub una vel consona cum *a* congenito, vel

vocali; e g. ཏོ་ལྷོ་ལྷོ་ *mon-lam*, precatio: ཏོ་ལྷོ་ *prul*, serpens: ཏོ་ཏོ་ཏོ་ *sam-ta-put-trab*,

ཏོ་ ཏོ་
 ཏོ་
 ཏོ་

litterarum, & scientiarum pater, & magister. Satis tamen erit, si Tirones addiscant probe legere, & pronunciare simpliciores ordines duabus constructis litteris. Quamobrem, ubi in hunc modum erectas viderint binas consonantes, intelligant eam, quae infra iacet, considerari tamquam *basim*, quae vero supra tamquam *scapum*.

Columnares supernae solent esse hae: $\text{᳚}kha$, $\text{᳚}ka$, $\text{᳚}pa$, $\text{᳚}sa$, $\text{᳚}ra$, $\text{᳚}la$, $\text{᳚}sa$. Quamquam & ipsae infra ponantur, crebroque in loco basis subsistant. Sequens Tabula clarius demonstrabit, ut ex allatis exem-

exemplis collegimus, supernas perpetuo quiescere, easque solas pronunciari, quae infra positae *basim* constituunt. Ab hac tamen regula excipiendae sunt supernae illae, quae pro basi habent aspirationis notas ᳚ , & ᳚ ; tunc enim supernae proprium sonum retinent cum aspiratione coniunctum.

Tabula supernarum quiescentium.

᳚ Lha	᳚ la	᳚ la
᳚ la	᳚ la	᳚ la
᳚ kha	᳚ ka	᳚ ngha
᳚ ciha	᳚ cia	᳚ tha

ཏྲ་	da	ཏྲ་	p-ha	ཏྲ་	pa
ཏྲ་	lha	ཏྲ་	kha	ཏྲ་	ka
ཏྲ་	nga	ཏྲ་	gnia	ཏྲ་	tha
ཏྲ་	ta	ཏྲ་	na	ཏྲ་	p-ha
ཏྲ་	p-ha	ཏྲ་	pa	ཏྲ་	ma
ཏྲ་	tzha	ཏྲ་	tza	ཏྲ་	trha
ཏྲ་	tra	ཏྲ་	p-hra	ཏྲ་	pra
ཏྲ་	mra	ཏྲ་	nra	ཏྲ་	khja
ཏྲ་	kja	ཏྲ་	cihja	ཏྲ་	cihja
ཏྲ་	cja	ཏྲ་	gnja		

Dialectus rudis, & impolita
Regni Kombò tum ཏྲ་*ra* su-
perne insitum, tum reliquas
omnes

omnes litteras in columnaribus
pronunciare solet; sed mos iste
a Lhassensibus Tibetanis, tam-
quam incultus, & barbarus ir-
ridetur.

C A P. X.

*Syllabae traduntur Diselcè, Triselcè,
& Quadriselcè.*

EXplicatis iis, quae ad mo-
nosyllaba pluribus con-
texta consonis rite pronuncian-
da necessaria cum primis erant,
difficile non erit multarum lit-
terarum nexus, omniumque
decompositarum syllabarum fo-
nos ad regulam oris Tibetani
proferre, dummodo illud sem-
per prae oculis habeatur, ubi-

nam vel a congenitum, vel vocalis in consonantibus sedeat. His enim quasi certis indicibus monemur, reliquas omnes sive praeceuntes, sive sequentes aut quiescere, aut elidi, aut aspirari oportere. Accipe nunc *compositarum, & decompositarum* syllabarum specimina, quorum primum sit

Syllabarium Diselcè.

ᳵ᳚ khang	ᳵ᳚ khun
ᳵ᳚ khub	ᳵ᳚ khongh
ᳵ᳚ khap	ᳵ᳚ khir &c.

Syllabarium ex Triselcè expansis.

ᳵ᳚ kho	ᳵ᳚ khe
	ᳵ᳚

ᳵ᳚ khar	ᳵ᳚ khun
ᳵ᳚ khel	ᳵ᳚ khoh &c.

Syllabarium ex Triselcè columnaribus, & expansis.

ᳵ᳚ luh	ᳵ᳚ lah
ᳵ᳚ loh	ᳵ᳚ lam
ᳵ᳚ kah	ᳵ᳚ kren &c.

Syllabarium Quadriselcè.

ᳵ᳚ kho	ᳵ᳚ khoh
ᳵ᳚ khap	ᳵ᳚ ngah
ᳵ᳚ nghel	&c.

Cetera quisque his tantulis exemplis instructus facile componet. F 4 CAP. XI.

C A P. X I.

*De vocibus homophonis in Tibetana
Dialecto.*

VOces, quae sunt inter se pronuntiatione similes, graece *homophonas* dicere libuit. Augent hae non solum, in scribendo, aut legendo, sed etiam in ipso loquendi usu difficultatem linguae. Fit enim saepissime, ut auditores decepti similitudine, & uniformitate vocabulorum, loquentis sensum aut percipere ulla ratione nequeant, aut aliud quiddam, quam quod is significare velit, intelligant. Ob eam causam in ipso quoque
po-

populari sermone coguntur aut micantibus digitis indicare, aut stilo quandoque humi in pulvere, quandoque in parietibus, chartaque ipsa litteras omnes inscribere, quibus nomina quaevis propria inter se mutuo distinguuntur.

Sunt autem voces istae *homophoniae* frequentissimae. Nulla vero aptiori via novum hoc, & fere quotidianum incommodum evitare poteris, nisi comparatis *Indicibus*, quibus statim in promptu habeas nomina ista similia, in suas quaeque classes distributa, suisque litteris exarata.

En

En quale sit huiusmodi Tabularum exemplum.

᳚᳚ Ngha, ego.

᳚᳚᳚ ngha, tympanum.

᳚᳚᳚᳚ ngha, fermo, idioma.

᳚᳚᳚᳚᳚ ngha, magia.

᳚᳚᳚ ᵛ, caput.

᳚᳚᳚᳚ ᵛ, centrum.

᳚᳚᳚᳚᳚ Cio, Deus.

᳚᳚᳚᳚᳚᳚ cio, lex.

᳚᳚᳚᳚᳚᳚᳚ cjo, opus, factum.

᳚᳚᳚᳚᳚ tu, mola,

᳚᳚᳚᳚᳚᳚ tu, daemon.

᳚᳚᳚

᳚᳚᳚᳚᳚᳚ cibi, decem,

᳚᳚᳚᳚᳚᳚ cibi, aqua.

᳚᳚᳚᳚᳚᳚᳚ cja, (lingua litteratorum) manus.

᳚᳚᳚᳚᳚᳚᳚᳚ cja, ferrum.

᳚᳚᳚᳚᳚᳚᳚᳚ ciab, thea herba.

᳚᳚᳚᳚᳚᳚᳚᳚᳚ p-hel, excellens.

᳚᳚᳚᳚᳚᳚᳚᳚᳚᳚ p-hel, multus.

᳚᳚᳚᳚᳚᳚᳚ pa, vacca.

᳚᳚᳚᳚᳚᳚᳚᳚ pa, fluctus.

᳚᳚᳚᳚᳚᳚᳚᳚᳚ pa, latibulum.

᳚᳚᳚᳚᳚᳚᳚᳚᳚᳚᳚ pah, potentia.

᳚᳚᳚

ཀྱི་ གླིང་, piscis.
 རྩི་ གླིང་, cervix.
 ལྷུ་ ལྷུ་, serpens.
 ལྷུ་ ལྷུ་, altus, sublimis.
 ལྷུ་ ལྷུ་, corpus.
 ལྷུ་ ལྷུ་, articul. dat., & acc.,
 inferviens, & praeposit. in.
 ལྷུ་ ལྷུ་, subiectus.
 ལྷུ་ ལྷུ་, manus, cubitus,
 lingua populari.
 ལྷུ་ ལྷུ་, Deus, Divus, Bea-
 tus.
 ལྷུ་ ལྷུ་, tongh, facies.

ལྷུ་

ལྷུ་ ལྷུ་, tongh, mille.
 ལྷུ་ ལྷུ་, ko, porta.
 ལྷུ་ ལྷུ་, ko, electus.
 ལྷུ་ ལྷུ་, tra, inimicus.
 ལྷུ་ ལྷུ་, tra, vox.
 ལྷུ་ ལྷུ་, tra, sanguis.

C A P. XII.

*De Magicis Characteribus,
 eorumque figura.*

Magicis superstitionibus,
 & horrificis incantatio-
 num, praestigiarumque artibus
 quantopere addicti sint Tibeta-
 ni, ex eo in primis conicere li-
 cet, quod sectatores ལྷུ་ ལྷུ་

Ur-

agere nunc nobis mens esset; sed cum characteres isti nomine tenus Magici audiant, ac etiam litteratis viris communes sint, & iis promiscue urantur una cum maioribus *Ucen* tum in peregrinis vocibus, tum in quibusdam precationum formulis conscribendis; imo etiam ex sacro ipso Tibetano Alphabeto artificiose deducti videantur, ne nobis prorsus incomparti credantur, neve aliquam huius Alphabeti partem intactam relinquamus, eorum quoque figuras, & nomina heic trademus:

ཀ་ tha ཁ་ tha ག་ ta
 ཏ་ na ཉ་ scia ཊ་ njeè
ཋ་

ཌ་ khah ཌྷ་ tzhah ཎ་ thah
 ཏ་ tah ཐ་ pah ད་ scra.

Omnia ista Elementa *ngba* magica admittunt tum supra, tum infra se eas omnes & notas, & vocales *cibangh*, & *Selcè*, quas admittunt maiora *Ucen*.

Ubi vero & in ipso orationis contextu *magici* potius, quam *legales*, & *litterarii* characteres sint usurpandi, sciunt *Ngharambae*, & alii doctores ex magno *Khab-nghiur*, nempe ex ea legis parte, qua de ལྷ་ལྷ་ *ngba*, seu Magia latissime agitur. Amanuenses vero idipsum norunt tum ex secretis eius artis

G tis

tis iam cognitis, tum ex arcanis nominibus in ore vulgi, & in ipsa populari superstitione passim receptis, ac usurpatis. Cum autem usus eorum sit nobis penitus incompertus, ideo nihil est, cur de *magicis* hisce litteris plura loquamur.

C A P. XIII.

Alphabeti Tibetani Litterae ad Latinas accomodantur.

CUm magnae utilitatis, & adiumenti sit ad Tibetanæ linguae elementa percipienda eorum figuras sub notis, & domesticis Latinarum litterarum imaginibus cognoscen

scendas suppeditare; ideo ad huius Alphabeti complementum, & ad maius Tironum commodum, hic Latinas cum Tibetanis litteris comparabimus.

Advertendum tamen est, cum quilibet Tibetanus apex suum habeat peculiarem sonum, suamque potestatem, litterarum proinde Tibetanarum potestatem in unius tantummodo soni aequipollentia Latinarum potestati assimilari.

Verum cum quaedam litterae Tibetanæ nullam habeant similitudinem soni cum Alphabeti Latini litteris, ideo in duplici differentia sunt confide-

randae. Cuiuslibet Tibetanæ litterae potestas etsi ob congenitam vocalem *a* pluribus scribatur litteris Latinis, tamen sonus eius respondet sono, & potestati simplicis litterae Latinae, qua perscribitur, ut \mathcal{K} *kha* respondet *k*, \mathcal{C} *ciha* respondet *c*, & sic de ceteris huius naturae. Aliae tamen sunt, ad quarum circumscriptionem praeter congenitam *a* plures requiruntur Latini apices, & tunc non unius tantum litterae, sed plurium litterarum Latinarum simul copulatarum aequipollentiam importat, ut \mathcal{G} *gnia* aequivalet *gn*, \mathcal{S} *scia* *sc*, &c., quod clarius apparebit
ex

ex sequenti Tabula, in qua hinc erunt *Latinae*, hinc *Tibetanæ* litterae ea arte dispositae, ut *secundae* respondeant *primis*.

<i>Lat.</i> <i>Potestas.</i>	<i>Tibet.</i> <i>Figura.</i>	<i>Nomen.</i>
A	\mathcal{W}	<i>Aa</i>
B	\mathcal{RQ}	<i>Ba</i>
C	\mathcal{S}	<i>Ciha</i>
C	\mathcal{C}	<i>Ciha</i>
C	\mathcal{E}	<i>Cia</i>
D	\mathcal{N}	<i>Da</i>
D	\mathcal{R}	<i>Da</i>
D	\mathcal{N}	<i>Da</i>

G 3

Lat.

<i>Lat.</i> <i>Potestas.</i>	<i>Tibet.</i> <i>Figura.</i>	<i>Nomen.</i>
E	∨	<i>Drengbiu</i>
F	𑄂	<i>Ph</i>
G	𑄃	<i>Gia</i>
G	𑄄	<i>Gia</i>
G	𑄅	<i>Gia</i>
G	𑄆	<i>Ga</i>
G	𑄇	<i>Ga</i>
Gn	𑄈	<i>Gnia</i>
H	𑄉	<i>Ha</i>
H	𑄊	<i>Ha</i>
I	𑄋	<i>Kikiu</i>

Lat.

<i>Lat.</i> <i>Potestas.</i>	<i>Tibet.</i> <i>Figura.</i>	<i>Nomen.</i>
J	𑄌	<i>Ja</i>
K	𑄍	<i>Kha</i>
K	𑄎	<i>Kha</i>
K	𑄏	<i>Ka</i>
L	𑄐	<i>La</i>
M	𑄑	<i>Ma</i>
Ng	𑄒	<i>Ngba</i>
N	𑄓	<i>Na</i>
O	∨	<i>Narò</i>
P	𑄔	<i>P-ha</i>
P	𑄕	<i>P-ha</i>

G 4

Lat.

<i>Lat.</i> <i>Potestas.</i>	<i>Tibet.</i> <i>Figura.</i>	<i>Nomen.</i>
P	𑄎	<i>Pa</i>
Q	𑄏	<i>Ku</i>
R	𑄐	<i>Ra</i>
S	𑄑	<i>Sa</i>
S	𑄒	<i>Sab</i>
Sc	𑄓	<i>Scia</i>
Sc	𑄔	<i>Scia</i>
T	𑄕	<i>Tha</i>
T	𑄖	<i>Tha</i>
T	𑄗	<i>Ta</i>
Tz	𑄘	<i>Tzba</i>

Lat.

<i>Lat.</i> <i>Potestas.</i>	<i>Tibet.</i> <i>Figura.</i>	<i>Nomen.</i>
Tz	𑄙	<i>Tzba</i>
Tz	𑄚	<i>Tza</i>
U	𑄛	<i>Sciapkiu</i>
V	𑄜	<i>Vua</i>
X	𑄝	<i>Xa</i>
Z	𑄞	<i>Za</i>
Z	𑄟	<i>Za.</i>

C A P. XIV.

*Vulgaris, minorisque scripturae
characteres exhibentur.*

PRaecepta omnia, quae de
scribendi, legendique ra-
tione

tione huc usque tradidimus,
 communia sunt ᄃᄃᄃᄃ *Ucen*,
 perinde ac ᄃᄃᄃᄃ *Umin*, uti
 vocantur, litteris.

Umin autem, idest non ca-
 pitales, quemadmodum dixi-
 mus Cap. I., minores sunt cha-
 racteres, quibus in familiari-
 bus scribendis epistolis, in syn-
 graphis, in rationariis, in po-
 pulari denique negotiorum,
 rerumque domesticarum tra-
 ctatione utuntur. Nunc vero
 nil aliud superest, quam ut eo-
 rum figuras tradamus, quas
 adnexa Tabula exhibebit.

CON-

CONSONÆ MINORES SIMPLICES.

ᄃ	ᄃ	Kha	ᄃ	Kha	ᄃ	Ka	ᄃ	Ngha.
ᄃ	ᄃ	Ciha	ᄃ	Ciha	ᄃ	Cia	ᄃ	Gnia.
ᄃ	ᄃ	Tha	ᄃ	Tha	ᄃ	Ta	ᄃ	Na.
ᄃ	ᄃ	Pah	ᄃ	Pah	ᄃ	Pa	ᄃ	Ma.
ᄃ	ᄃ	Tzha	ᄃ	Tzha	ᄃ	Tza	ᄃ	Wa.
ᄃ	ᄃ	Sciha	ᄃ	Sa	ᄃ	Ha	ᄃ	Ja.
ᄃ	ᄃ	Ra	ᄃ	La	ᄃ	Scia	ᄃ	Sha.
ᄃ	ᄃ	Ha	ᄃ	Aa	ᄃ			

VOCALIS.

ᄃ E ᄃ I ᄃ V ᄃ O.

CONSONÆ MINORES COMPOSITÆ.

ᄃ Khe ᄃ Khi ᄃ Khu ᄃ Kho.

C A P. XV.

*Notae arithmeticae, & nomina
numeralia Tibetanorum.*

Numerorum figurae, quibus utuntur Tibetani, ad Arabicas accedere videntur; ac similis pene formae notas adhibent Persae. An ab Indis primū institutae fuerint, & ab iis deinde ad Arabas, ad Persas, ad nos, aliasque gentes derivarint, sicut Viri docti existimarunt, nostrum non est hic differere, sed tantum figuras, & nomina ad Tironum instructionem praebere hoc loco nunc nobis mens est; ideoque ponimus simul e regione notas, quas Arabicas vocamus. *Fi-*

<i>Figura.</i>	<i>Nomen.</i>	<i>Valor.</i>
᠑	Cihk	1.
2	Gni	2.
3	Sum	3.
᠄	Sghi	4.
᠅	Ngha	5.
᠆	Truh	6.
᠇	Thun	7.
᠈	Kje	8.
᠉	Kù	9.
᠑᠐	Cihu-tam bha	10.
᠑᠑	Cihu-cihk	11.
᠑2	Cihu-gni	12.
		᠑3

<i>Figura.</i>	<i>Nomen.</i>	<i>Valor.</i>
᠑3	Cihu-sum	13.
᠑᠄	Cihu-ghi	14.
᠑᠅	Cihu-ngha	15.
᠑᠆	Cihu-truh	16.
᠑᠇	Cihu-tun	17.
᠑᠈	Cihu-kje	18.
᠑᠉	Cihu-kù	19.
2᠐	Gni-cihu-tam-bha	20.
2᠑	Rgnie-cihk	21.

Adde ᠑᠓ Rgne reliquis primae decadis, & sic deinceps in sequentibus.

<i>Figura.</i>	<i>Nomen.</i>	<i>Valor.</i>
3°	Sum-cihu-tamb-bha	30.
37°	So-cihk	31.
3°°	Sgi-cihu-tam-bha	40.
37°	Sgen-cihk	41.
4°°	Ngha-cihu-tam-bha	50.
47°	Ngha-cihk	51.
2°°	Tru-cihu-tam-bha	60.
27°	Re-cihk	61.
6°°	Tun-cihu-tam-bha	70.
67°	Ton-cihk	71.
5°°	Kje-cihu-tam-bha	80.
57°	Kje-cihk	81.
		8°°

<i>Figura.</i>	<i>Nomen.</i>	<i>Valor.</i>
8°°	Ku-cihu-tam-bha	90.
87°	Ko-cihk	91.
7°°°	Kja-tam-bha	100.
77°	Kja-cihk	101.
77°°	Kja-cihù	110.
77°°°	Kja-cihu-ngha	115.
7°°°°	Tongh-prah	1000.
77°°°°	Tongh-prah-tangh- kja	1100.

C A P. XVI.

*Exercitatio lectionis ad traditas
Alphabeti Tibetani regulas
instituenta.*

UT facilius Tirones memoriae tradere queant, quae hucusque diximus de Tiberano Alphabeto, ad eorum exercitationem, hic Christianae, & Orthodoxae professionis Signum, quotidianas preces, Fidei Symbolum, atque Praecepta Decalogi legenda proponemus, triplici characterum ordine disposita. Primo enim voces Tibetanas suis propriis apicibus scriptas; secundo easdem voces Latinis characteribus expressas; tertio de-

denique voces Latinas Tiberana dialecto accommodatas exhibebimus.

SIGNUM S. CRUCIS.

འཇམ་འཇམ་ལྷ་སྐྱོད་ལྷ་སྐྱོད་

Rangh- trup Jap, tangh
Seseipso existentis Patris, &

སྐྱོད་ལྷ་སྐྱོད་ སྐྱོད་ལྷ་སྐྱོད་ སྐྱོད་ལྷ་སྐྱོད་

Sre, tangh Sangh- kje Nam-ta-
Filii, & Sancti Spiritus

འཇམ་འཇམ་ལྷ་སྐྱོད་

khi Tzen tu.
Nomine in.

འཇམ་འཇམ་ལྷ་སྐྱོད་ འཇམ་འཇམ་ལྷ་སྐྱོད་

Tethar-in- bha- in.
Amen.

H

ORA-

ORATIO DOMINICA.

ཡེ་ཏུ་གྲི་ཡི་རྒྱ་ལ་འཕྲོ་ལྷན་པོ་

Jesu Khristho ji rangh scel ne
Jesu Christi proprio ore

ལཱ་པོ་ལྷན་པོ་ལྷན་པོ་

lap- behi Mon-lam.
tradita Oratio.

། འདྲེ་ལྷན་པོ་ ལྷན་པོ་ ལྷན་པོ་

Nghe-nam khji Jap Nam-
Nostrum Pater Cae-

མཱ་ལྷན་པོ་ ལྷན་པོ་ ལྷན་པོ་

khei longh tu sgiu- bhehi.
lis, qui in sedes.

འཕྲོ་

འཕྲོ་ ལྷན་པོ་ ལྷན་པོ་ ལྷན་པོ་

Khje-khji Tzen tham- cieh ne
Vestrum Nomen omnibus ab

ལྷན་པོ་ ལྷན་པོ་ ལྷན་པོ་ ལྷན་པོ་

sangh - kje - bare ghjur. Khje-khji
sanctificatum sit. Vestrum

ལྷན་པོ་ ལྷན་པོ་ ལྷན་པོ་ ལྷན་པོ་

Jul- kham giom-bhare- sciö.
Regnum cito veniat.

འཕྲོ་ ལྷན་པོ་ ལྷན་པོ་ ལྷན་པོ་

Khje khji Thu- do ci-thar Nam-
Vestrum voluntas sicut Cae-

མཁའ་ལ་དེ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་ཏུ་

khah la te-thar Gik- then tu
lo in, ita Mundo in

མཚན་པར་འགྲུལ་ཤིང་ལྷོ་ལོ་ལོ་ལོ་

tze- bhare ghiur. Gnin-re-scin
facta sit. Quotidianum

དང་ཀམས་ཀྱི་སྤྲུལ་ལབ་དེ་རྒྱུ་

nghe-nam khji pah- leb te-rin
nostrum panem hodie

དང་ཀམས་ལ་གཏང་བཤམ་མཚན་

nghe-nam la nangh-vare tzo-
nobis datus sit faci-

ཡ་དང་ཀྱི་

ཡ་དང་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ཀམས་ཀྱི་སྤྲུལ་

bha tangh. Ci-tar nghe-nam khji
te ཅེ. Sicur nos

དང་ཀྱི་སྤྲུལ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་

nghe khji pu- lon- khén la
nostrum debitoribus

བཟོ་བཤམ་པར་བྱེད་དེ་ལྟར་དང་

zo- bhare-cje, te-thar nghe-
condonamus, ita no-

ཀམས་ལ་དང་ཀྱི་སྤྲུལ་ལོ་ལོ་ལོ་

nam la nghe-khji pu-lon zo-
bis nostrum debita con-

H 3 ཡི་

ཡུ་མཚན་པ་ནང་། དང་རྣམས་

bhare-zo- bha tangh . Nghe-nam-
donate ཅེ . Nos

ལ་མུལ་བ་འབྱུང་བའི་མ་ བཀད་

la khjul-va ghjungh-vei ma thangh-
tentationi fiat ne expo-

བཤུ་། མ་ཚན་ དང་ རྣམས་ མི་

vare . Ma-fe nghe-nam mi-
natis . Sed nos ma-

ལེགས་ པ་ ལས་ སྦྱེན་ བཤུ་

le- bha le trol- vare-
lo a libera-

མཚན་།

མཚན་། དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ཡིན་།

tzo . Te-thar jin-bha-jin .
ze . Sic fiat .

AD VIRGINEM DEI
GENITRICEM MARIAM .

ཨ་ནེ་ལོ་ཞི་ རྒྱལ་ལེགས་།

An- gje- lo ji Ciha-pheb .
Angeli Salutatio .

མ་རྒྱལ་ ལ་ རྒྱལ་ རྒྱལ་

Maria la cjha- phul
Maria ave

H 4 རྒྱལ་ས་

ཐུགས་རྗེས་གང་པ་ ཁྱིམ་དང་

thu- rcè kangh-va khje-tangh
gratia plena vobiscum

མགམ་ཏུ་དཔྱེག་པ་ཡིས་ཀྱིས་

gniam-tu Phon-bho jò. Khje-
simul Dominus est. Mu-

མཁ་ཀྱི་དབུས་ལུ་ཁྱིམ་ཀྱི་དབུས་

men-khji U- sù khje-khji lap-
lieres inter vos bene-

ཅུ་མཁ་པ་ལ་དང་། ཁྱིམ་ ཀྱི་

cihen jin bha tangh. Khje-khji
dicta evasisti ཅེ. Vestrum

ཐུགས་

ཐུགས་ ཀྱི་ རྩེས་ ལུ་ ཡེ་ ཟུ་ རྩུ་

Lhum khji bre- pu Je- su cjin-
Ventris fructus Jesus bene-

དབུས་དང་ ལྷུ་པ་ ཡིས་

lap tangh den-bha jin.
dictus etiam sit.

སངས་ ལྷུ་ ལྷུ་ ཏུ་ ལྷུ་ མ་

Sangh- kje Scin- tu- ciehn-mo Ma-
Sancta Purissima Ma-

ཀྱི་ མ་ ཏུ་ ལྷུ་ ལྷུ་ ལྷུ་ ལྷུ་

ria rangh-trup Khon-cihoà ki-
ria seseipso existentis Dei

ཐུགས་

ཡུམ་གྱིས་དང་ཀམས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་

Jum- kji nghe-nam kji tik- pha-
Mater nobis ipsis pecca-

ཅན་གྱི་དོན་སྤྲོད་ལྟ་བུ་དང་འཛིན་

cihen kji ton-tu ta-da rangh cih-
toribus pro nunc, et mor-

བའི་སྤྱོད་ལྟ་སྒྲིབ་ལམ་ཕྱོགས་

vehi tu- su mon-lam thop .
tis tempore preces facite .

དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ཡིན་ཀྱང་།

Te-thar jin-bha-jin .
Ita fiat .

SYM-

SYMBOLUM FIDEI.

ཇེ་སུ་ཀྲི་སྲི་ཏོ་ཅི་ཀྲི་ཏོ་ཅི་ཏོ་

Je-su Khristho ji cihò khji Tu-ve-
Jesu Christi legis Symbolum

ཏེ་འོ་ཡ་པོ་སྲི་ལི་ཀྲི་

thehi Apo- sto- li ne
sicut Apostoli

བཏོགས་པ་ཡིན་ཀྱང་།

tzhom- bhe .
tradiderunt .

རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་ལྟ་སྒྲིབ་ལམ་ཕྱོགས་

Rangh-trup Khon-cihoà
Seseipso existentem Deum

ཡང་།

ཡབ་ རྒྱལ་པོ་ འདྲི་བའི་ ལྷ་ ལྷ་ ལྷ་

Jap tham- cieh-nu bha Nam-
Patrem omni- potentem, Cae-

མཁའ་ འདྲི་བའི་ ལྷ་ ལྷ་ ལྷ་

khah tangh Gik- then kji Ze-
li, ཅེ་ Mundi Crea-

ལྷ་ ལྷ་ ལྷ་ ལྷ་ ལྷ་ ལྷ་

bha-bho la ngha ji- je- cieh khji
torem in ego firmissimam

དང་ལྷ་ ལྷ་ ལྷ་ ལྷ་ ལྷ་ ལྷ་

Te-pah cje-bha tangh. Tehi
Fidem teneo ཅེ་ 1. Eius

ལྷ་

ལྷ་ ལྷ་ ལྷ་ ལྷ་ ལྷ་ ལྷ་

Sre cihk- pho Jefu Krih-itho la
Filium unicum Jefum Christum

དང་ ལྷ་ ལྷ་ ལྷ་ ལྷ་ ལྷ་ ལྷ་

nghe-nam khji Phon- bho rin-bho-
nostrum Dominum maxi-

ལྷ་ ལྷ་ ལྷ་ ལྷ་ ལྷ་ ལྷ་

cihe. Di rangh-trup
mum. 2. Qui seseipso existens

ལྷ་ ལྷ་ ལྷ་ ལྷ་ ལྷ་ ལྷ་

Sangh- kje Nam- tà sem-
Sancti Spiritus vivifi-

ལྷ་

ཀྱི་ཀུན་པུས་རྒྱལ་ལོ་པ་ཡི་ཀ་

khji nu-bhe cihak- bha jin-
cantis virtute conceptus

པུས་ཤི་ཀ་ཏུ་ཏི་མ་མེད་པའི་བྱ་

bhe scin-thu trhi-ma me bhehi Pu-
fuit, purissima sine macula Vir-

མོ་མ་ལྷོ་ལ་ཀས་འབྱུངས་པ་

mo Maria ne trhungh bha
gine Maria ex natus

ཡི་ཀ་འཇ་པོ་ཀ་འཇ་པོ་ལ་འཇ་པོ་

jin . Phon-ciho Pilato ji
est . 3. Pontio Pilato

འཇ་པོ་

འཇ་པོ་ཏུ་ཏུ་ཀྱི་ལོ་པ་ཡི་ཀ་

ho- tu tu- gniel tzor- ve
sub tormenta passus

ཀྱི་ལོ་པ་ཏུ་ཏུ་ཀྱི་ལོ་པ་ཡི་ཀ་

Kja-tram kji u- su giak-
Crucis medio infi-

པུས་འཇི་བ་དང་ལྷོ་པའི་ལ་

bhe cih- va tangh ro-khangh la
xus, mortuus ཅུ་ sepulcro in

བའི་ལོ་པ་ཡི་ཀ་ལ་འཇ་པོ་

sgiak- bha in . Gniel-
clausus est . 4. Infe-

ལྷོ་པ་

ཡཱ་ཕེབས་པས་ཟག་གསུམ་

vare pheb- bhe scia sum-
ros adit, die ter-

ཡ་ལ་གསོམ་ཡཱ་བྱུངས་

bha la son- bhor cjungh-
tio in vivus resurre-

བས་ཀྱི་ཀློག་མཚན་ཀློག་ཀྱི་

ve . Nam-Khah-nam- xji
xit . 5. Caelos Caelorum

ལྷོང་ཏུ་གཤེདས་པས་རྒྱུ་

longh-tu scengh- bhe rang-
supra ascendis seseipso exsi-

ཐུབ་

ཐུབ་དཔེ་མཚན་ཡུལ་ཐུགས་

trup Khon cihoà Jap tham-
stentis Dei Patris omni-

ཅི་ལུ་ལྷོ་གཤེས་ལུ་

cieh nu- bhei je- fu
potentis dextera in

གཤེས་ལུ་དེ་ཀློག་གསོམ་ཡཱ་

sciu . Te-nè Son- bho
sedet . 6. Inde vivos ,

རང་གཤེས་ཡཱ་ཟག་བཅོམ་པ་

tangh scin- bho scel- ciho- bha
et mortuos indicaturus

I རེབས་

ਖੇਬਨ'ਪ'ਘੋਕਾ ੭' 15'

pheb- bha-jin . Rangh
veniet . 7. Seseipso

ਸੁਬ' ਸਦਨ' ਭੁਨ' ਕਮ' ਰਾ'

trup Sangh- kje Nam- ta-
exsistentem Sanctum Spiritum vivifi-

ਸਮਨ'ਰ'ਦਾ ੯' ੧੫' ੨੨'

fem la tangh. Tam-bhei
cantem in 8. Universalem

ਦਨ'ਪ'ਹ' ਭੁਨ'ਪ'ਨ' ਸੁ' ੧੯'

Te-p-ha-cihen Tu-bhe cji tangh.
Fidelium Congregationem piam 8.

ਸਦਨ'

ਸਦਨ' ਭੁਨ' ਬਮਨ' ੩੯' ੨' ੧੧'

Sangh- kje tham- cihe khji ngo-
Sanctorum omnium communio-

੧' ੧੯' ੧' ੧੧' ੨' ੧੯' ੧'

po tangh. Tik- p-ha cjengh-ba
nem 9. Peccatorum remissionem

੧੯' ੧' ੧੧' ੧' ੧੯' ੧'

tangh. Scih- fon cjung-
8. 10. Mortuorum resurrectionem

੧' ੧੯' ੧' ੧੧' ੧' ੧੯' ੧'

ba tangh. Tzhe-tzhe me-
nem 8. 11. Vitam sempiter-

1 2 ੨

ཡ་ལ་ང་ ཡིས་ཡིན་ཅེས་ ཉེ

bha la ngha ji- jie cihe khji
nam in ego firmissimam

དང་ཡ་ རྟེན་ཡ་ཡིན་ཀྱི། ༡༢

Te-pha cje-bha jin .
Fidem teneo . 12.

དེ་སྟེན་ཡིན་ཡ་ཡིན་ཀྱི།

Te-thar jin- bha- jin .
Ita fiat .

PRAECEPTA DECALOGI.

རྩ་ རྩལ་ དགོན་མཚན་གྱི་

Rangh- trnp Kon-cihoà ki
Seseipso existentis Dei

བཀའ་ བཅུ་ རྣམས་ ཡ་ཀྱི།

Khah cihu- tham- bha .
Praecepta Decem .

སྟེན་ དཔེ་ཉེན་ ཉེ་དཔེ་ཉེན་ ཡ་བཅུ་

Nghe-khie-kji Phon-bho Ten-
Vestrum Dominus ve-

ཡེ་ དགོན་མཚན་ ཡིན་ ད་ མ་ཀྱི།

bhei Kon- cihoà jo ngha ma
rus Deus sum ego. Qui-

I 3 གཏོགས་

འཇོག་ས་པ་དགོན་མཚོག་གཞན་

toh- bha Kon- cihoà fgien.
buscumque Diis alienis

ལ་ལྷག་འཚོལ་མ་བྱས་ཀྱང་། ༡

là cja- tzel ma cjè .
adorationem non facies . 1.

རང་བྱུང་དགོན་མཚོག་གི་

Rangh-trup Khon- cihoà
Seseipso exsistentis Dei

མཚོན་དོན་མེད་པ་མ་བཟོས་ཀྱང་། ༢

Tzhen ton-me-bha ma cihò .
Nomen in vanum non assumes . 2.

ཏུ་

ཏུ་ཐོན་ཀྱི་ཏུ་སུ་

Tu- thon kji tu- sù
Festorum dierum tempore in

འདིག་རྩན་གྱི་ལས་མ་བྱས་ཀྱང་།

gix- then kji le ma cjè .
Mundi opera non facies :

ཚིག་གྱི་ལས་དང་བྱུགས་དམ་

Ciho khji le tangh thu- tam
Legis opera ཅེ་ integrè

བྱས་ཀྱང་། ༣

cjè .
facies . 3.

པ་

མ་ ཏག་ མ་ ལ་ ལྷུ་ རྩིས་

P-ha tangh Ma la khur- thi
Patri, & Matri honorem

བྱེད་ ཅ

cje .
praeftabis . 4.

སྟེན་ མ་ བཅོད་ འ

Sro ma cihò .
Homicidium non committes . 5.

མི་ རྩམས་ ལཱ་ ལྷུ་ མ་ བྱེད་ ཅ

Mi-tzangh bhare-cjho ma cje .
Fornicationis opera non facies . 6.

མ་

མ་ ལྷུ་ ལ་ མ་ ལེན་ མ་ ལྷུ་ མ་

Ma cjn-bha ma len. Khun ma
Aliena bona non rapies. Furtum non

བྱེད་ འ བ

cjè .
facies . 7.

རྩམས་ མ་ ཏེན་ མ་ ལ་ མ་ བཅོད་ འ

Tzu-ma pham-bho ma ciho .
Falsum testimonium non dices . 8.

གཞན་ ལྷུ་ ལྷུ་ མ་ མ་ ལེན་ མ་ ལ་

Sgien kji Khje-men sem la
Aliorum Mulierum corde in

མ་

138

मं वरणा । ४

ma fgiha .

non induces. 9.

वरकं श्रीं कुरु समन्तं वा मं

Sgien kji nor fem la ma

Aliorum res corde viz non

वरणा । १० ।

fgia .

pones. 10.

FINIS.